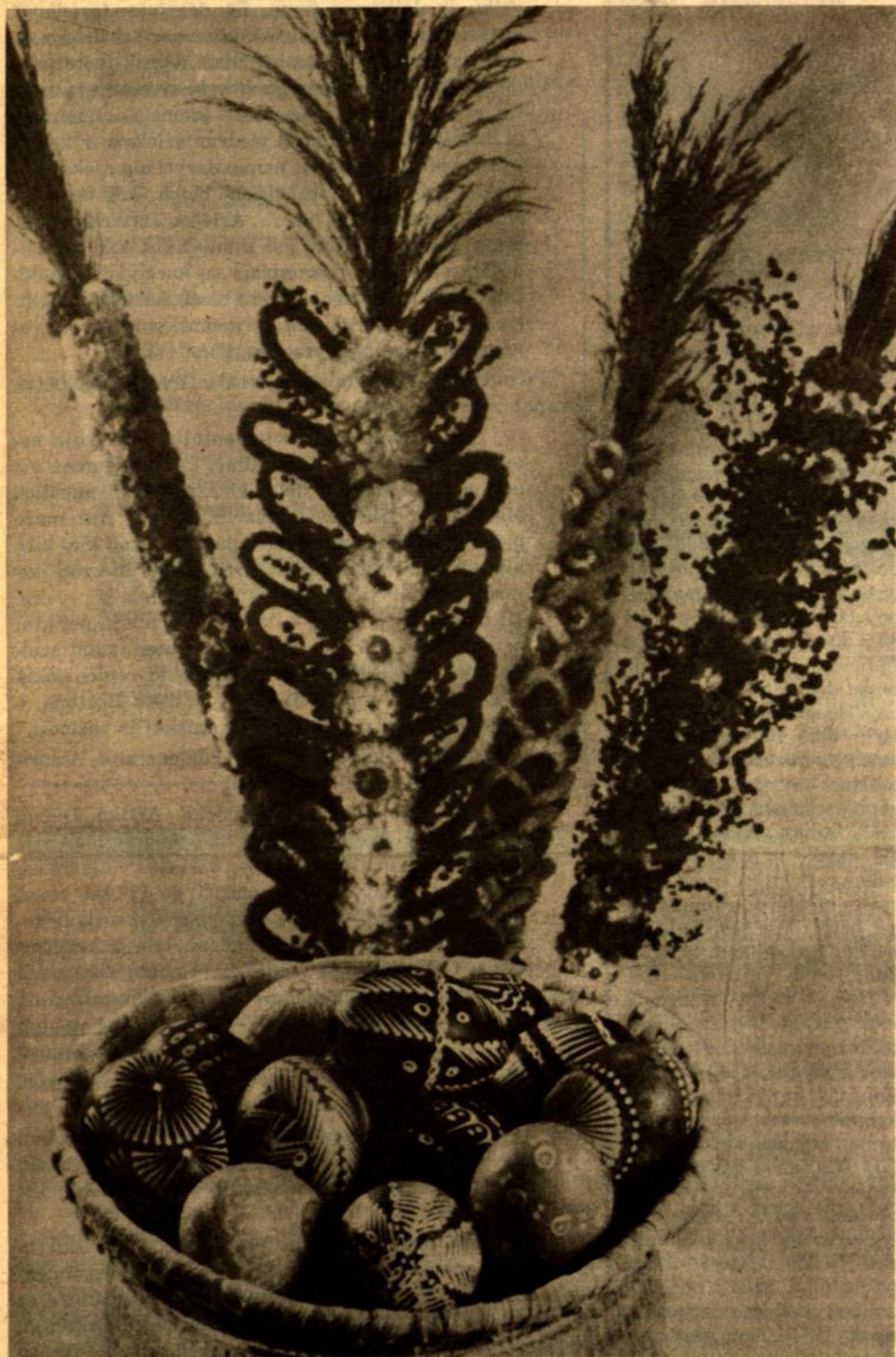

Linksmų Šv. Velykų linkime visiems Dirvos skaitytojams,
rėmėjams ir bendradarbiams!

Verbos ir margučiai.

KAIP SULAIKYTI MEŠKĄ?

Kas bus, jei ji nepaklausys šūkavimų?

Vytautas Meškauskas

Londoniškis The Economist savo samprotavimus, kaip galima būtų sulaikyti į Afganistaną ir toliau besiveržiančią Sovietų Sąjungą, pradeda su Kiplingo žodžiais apie Himalajų kaimietį, kuris sutiko išdidžią mešką:

„Jis šaukia stengdamasis išgąsdinti baidyklę, kuri dažnai pasuka į šoną.“

Vienuliškai savaikių po sovietų invazijos į Afganistaną praslinkus neatrodo, kad nepatenkintųjų choras galėtų tą mešką išbaidyti nuo tolimesnio žygiavimo į priekį, jau nekalbant apie išstūmimą iš Afganistano. Prezidento Carte-

rio pirmoji reakcija buvo pasigėrėtina ryžtinga. Atrodė, kad pagaliau bus nubrėžta linija. Dabar tačiau Carteris turėjo pastebėti, kad Amerikos rankai nubrėžti liniją jau daug sunkiau negu konfrontacijoje dėl Kubos 1962 metais, kad kiti kraštai mažiau pasitiki Amerika, ir kad jo paties užsienio politika susilpnino Amerikos autoritetą.

Amerikiečiai aiškina, kad (a) Afganistano okupacija pakeitė jėgų balansą Pietų-Vakarų Azijoje ne tik dėl to, kad sovietų Mig-23 gali pasiekti Hormuzo sąsiaurį, bet ir dėl to, jog parodė, kad Maskva gali

panaudoti jėgą primetimui komunistinio režimo kraštui, kuris iki šiol buvo už jos įtakos nusistovėjusių ribų; (b) už tat reikia griebtis ko nors, kad juos sulaikyti nuo tolimesnio veržimosi ir, jei galima, išstumti iš Afganistano; ir (c) Amerikos sąjungininkai gali prisijungti prie tos akcijos be didesnės rizikos, nes Rusija nenorės nutraukti jai būtinai reikalingų ūkinių ryšių su vakarais. Su kai kuriais rezervais dėl punkto (c), Amerikos sąjungininkai priėjo panašios pažiūros. Jie iš savo pusės amerikiečius įtikino, kad reikia eiti ne prie tiesioginės konfrontacijos,

'LIETUVIAI – PATRANKŲ MAISTAS SOVIETŲ ATAKOJE'

Kalifornijos laikraštis "Evening Outlook" pasirodžius žiniai, kad Vilniaus geležinkelio stoty buvo iškrauta apie 300 karstų lietuvių, žuvusių Afganistane, Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas dr. Kazys Šidlauskas raštu kreipėsi į JAV Valstybės sekretorių C. R. Vance, atkreipdamas dėmesį, kad Maskva okupuotoje Lietuvoje praveda priverstiną mobilizaciją, kas priešinga tarptautinei teisei. Kadangi JAV nepripažįsta Lietuvos inkorporacijos, Valstybės departamentas prašomas pareikšti protestą, kad vertimas Pabaltiečių tarnauti Sovietų Sąjungos kariuomenėje yra prie-

šingas tarptautinių sutarčių nuostatams.

Dienraštis "Chicago Sun Times", turintis apie 700,000 skaitytojų, kovo 20 d. išspausdino kun. J. Prunskio, Amerikos Lietuvių Tarybos vardu laišką, kuriuo informuojama, kad Maskvos Lietuvoje mobilizuoti vyrai verčiami raud. armijos daliniuose dalyvauti Maskvos kolonialinėje agresijoje Afganistane. Tai priešinga tarptautinei teisei ir tai vienas iš būdų naikinti pabaltiečius imperialistiniame Maskvos kare. Pažymėtina, kad dienraštis tam trumpam laiškui uždėjo antraštę per visą puslapį: "Lietuviai — patrankų maistas Sovietų atakoje".

MASKVA FABRIKUOJA KALTINIMUS

bet Vakarų-Islamo koalicijos rusų sulaikymui.

Tokiu būdu, esant beveik vienos pažiūros, kas buvo iš tikro pasiekta? Mažiau negu buvo tikėtasi prieš 2 mėnesius. Amerikiečiai negali pasiūsti savo armijos į Art. ar Vidurinius Rytus, kas galėtų būti vienintelė reali kontra-priemonė, o tai būtina reikalinga kaip pamatas efektyviai Vakarų politikai (žiūr. apžvalgą). Praktiškai nieko nebuvo padaryta, kad apsaugoti tą pilką zoną, kuri yra tarp vidurinio sugriuvimo ir tiesioginės sovietų invazijos - pasipriešinti palaipsninei sovietizacijai, kuri Afganistane prasidėjo su 1978 metų balandžio mėn. perversmu ir pasibaigė su sovietų kariuomenės žygiavimu 20 mėnesių praslinkus. Amerikiečiai atsako apibrėžti perversmą, kurį jie laikytų pro-rusišku, ir todėl reikalaujantį kontra-akcijos. Nepasiruošta nuskraidinti kariuomenę iš draugiškų kraštų (Jordano? Maroko? Egipto?) išgelbėti vyriausybės, kuriai grėstų toks perversmas. JAV tik susitarė iš principo su Omanu, Kenya ir Somalija panaudoti uostus ir aerodromus Amerikos laivynui ir aviacijai, bet ir tai gali nueiti niekais, prezidentui d'Estang raginant tą rajoną pačiam pasirūpinti savo saugumu ne tik prieš Sovietų, bet ir kitokia užsienio intervencija.

Kokių kitų priemonių buvo griebtasi atbaidyti sovietus nuo tolimesnių žygių?

1. Javai. JAV tikejosi sulaikyti 17-20 milijonų tonų pašarinių javų, kurie sovietams reikalingi šiais metais, tuo būdu duodant Brežnevo pavaldiniams suprasti, kad už Afganistano invaziją jie gauna mažiau mėsos. Dabar tačiau atrodo, kad sovietai gaus dalį reikalingų javų kitur - dau-

(Nukelta į 3 psl.)

• Kongresmanas E. Derwinski Atstovų Rūmuose pasiūlė rezoliuciją, kuria atkreipiamas dėmesys į Maskvos radijo propagandos grėsmę ir skatinama, kad JAV sustiprintų ir padaugintų Voice of America, Radio Free Europos ir Radio Liberty siūstuvus, kad įstengtų nugalėti Sov. Sąjungos trukdymus ir įvairiomis kalbomis perteiktų gausesnes informacijas už geležinės uždangos. Drauge skatinama panaudoti ir kitas tarptautines masinės komunikacijos priemones.

SAVAITINĖ POLITIKOS Apžvalga

Staigmena pirminiuose rinkimuose: Kennedy atsigavo. — Kas turėtų būti Reagano viceprezidentas? — Kodėl Iranui apsimoka laikyti įkaitus?

Pirminiai rinkimai vėl atnešė staigmeną: sen. Kennedy laimėjo New Yorke ir Connecticut'e. Tai, žinoma, dar nesudaro pavojaus prezidentui Carteriui. Galima aiškinti, kad New Yorke galėjo nulemti žydai, kurie buvo pasipiktinę JAV balsavimu JT Saugumo Taryboje, smerkiant naujokynų kūrimą okupuotose arabų teritorijose, tačiau reikia sutikti su Kennedy, kad rinkikai pradėjo nusistatyti ne tik pagal asmenis, bet ir jų pagal jų programas. Nėra abejonės, kad mažai kas galėtų pagirti Carterio užsienio ir ūkinę politikas. Ir jei žmonės dėl įvykių Teherane ir Afganistane pradžioje lyg ir glaudėsi apie prezidentą, kurį turi juk tik viena, tai - kiek laiko praėjus - pradėdama ieškoti ir kaltininkų. Eventualaus Kennedy nominavimas, kuris šiuo metu dar mažai lauktinas, neturėtų gąsdinti respublikonų, kurių kiekvienas kandidatas, pagal dabartines nuotaikas, galėtų nugalėti Kennedy ir net turėtų gerą šansą prieš Carterį. Buv. prezidentas Fordas net pereiną savaitę dar teigė, kad Reaganas neturi šansų prieš Carterį, tačiau Kennedy laimėjims parodė, kad Carterio

prestizas, jei jis jį kada nors turėjo, smunka. Reaganui da bar svarbu įrodyti, kad jis vis dėlto išrenkamas. Tam jis neturėtų padaryti didesnių klaidų, kalbėdamas apie savo užsimojimus, o vėliau pasirinkti tinkamą kandidatą viceprezidentui, kas labai svarbu turint galvoje Reagano amžių. Dėl to jau prasidėjo spekuliacijos. Kolumnistas George F. Will ta proga samprotavo, kad geriausias kandidatas į viceprezidentus būtų ... Fordas, kuris žino visą procedūrą kaip pakeisti prezidentą ir pagal nuotaikų tyrinėtojus pats, kandidatuoamas į prezidentus, galėtų nugalėti Carterį. Žinoma, kol kas techniškai tai prieštarautų JAV konstitucijai kuri reikalauja, kad prezidentas ir viceprezidentas būtų iš skirtingų valstijų. Šiuo metu jie abu yra Californijos gyventojai, bet Fordas galėtų persikraustyti. Reikalaujant patyrimo, reikia prisiminti ir gen. Alexander Haig'ą, buvusį Nixono Baltųjų Rūmų štabo šefą pereinamuoju laikotarpiu, ir NATO vyr. vadą po to. Jis turėtų gerai orientuotis visuose užsienio ir krašto gynimo reikaluose.

Irano šacho išvykimas į Egiptą, kaip ir galima buvo tikėtis, neišvadavo Teherane laikomų įkaitų. Nesunku išivaizduoti, kad Teherane yra žmonių, kurie mano, kad įkaitų laikymas ir tuo pačiu blogi santykiai su JAV patinka sovietams ir taip Iraną apsaugo nuo sovietų! Tokia prielaida gali susilaukti prieštaravimų: ar negeriau būtų susitarti su amerikiečiais? Į tai atsakymas būtų toks, kad dabartinis Irano valdantis sluoksnis remiasi tik prieš amerikoniškom nuotaikom, kas, žinoma, dar nereikia, kad būtų draugiškas sovietams. O be to, ar Amerika iš viso gali dar kam padėti? Išivaizduokime, kad sovietai iš tikro pradeda žygiuoti į Iraną. Tuo atveju amerikiečiai, jei ryžtųsi padėti, galėtų per dvi savaites ten permesti 82 parašiutininkų diviziją ir 2 marinių batalijonus po 1,800 karių kiekvieną. Bet 82-ji divizija vargiai galėtų pasipriešinti sovietų sunkiųjų tankų daliniams. Ji pati turi tik 50 lengvų žvalgybinių tankų ir apie 100 helikopterų, kurių tik trečdalis turi prieštankines raketas. Jis galėtų gauti paramos iš dvejų lėktuvnešių Indijos vandenyne, bet dėl didelio nuotolio lėktuvai galėtų pasiekti tik Iraną ir ten galėtų būti labai trumpą laiką nes beveik visą savo kurą sunaudos atskridimui ir grįžimui.

Šių metų gale padėtis būtų kiek geresnė, nes JAV žada išnuomoti ar nupirkti 6-7 prekybinius laivus, kuriuose galėtų būti laikomi sunkieji ginklai. Tie laivai galėtų laukti ženklą prie britų Garcia Diego salos, iš kur galėtų būti palyginti greitai karo laivų nulydėti ir reikiama vieta. Karių permetimui galėtų būti panaudoti civilinės aviacijos lėktuvai. Už 4-5 metų galėtų būti pastatyta daugiau panašių 'parengties' laivų, kurie galėtų turėti sunkius ginklus visai divizijai. Toji, kartu su 82-ja parašiutininkų divizija, galėtų sulaikyti 3 ar 4 sovietų divizijas iki to laiko, kai amerikiečiai apsispręstų pavartoti atominės jėgas (jei tai išdrįstų) bijodami to paties iš sovietų, ar juos spausti kur kitur - pav. Kuboje, pulti Murmanską ir pan. Visą suėmus - neseniai samprotavo The Economist, amerikiečiai turėtų dar daug pasidabuoti, kad kas rimtai patiktų, jog jie gali apginti Persijos įlanką. O jei taip, negalima stebėtis įkaitų nepalaidimu. Taip pat galima suprasti ir Washingtono administracijos neryžtingumą: pradėsi spausti Iraną, jį tik dar daugiau pastūmėsi į sovietų glėbį. Šia proga įdomu pastebėti, kad Sovietų Sąjunga 'iš principo' sutikusi kalbėti apie būklę Afganistane tik su jo kaimynais - Iranu, Pakistanu ir gal Kinija - visiškai išskiriant JAV

■ Iš kitos pusės

Iš praeities stiprybė! Vartant senų laikraščių puslapius pradėdi abejoti tokia tiesa, nors, iš kitos pusės žiūrint, gali manyti, kad dabartis ir ateitis negali būti daug blogesnės. Štai, pavyzdžiui 1898 m. TĖVYNĖS SARGAS savo 1 Nr. rašė:

"Jeznas (Trakų ap. Vilniaus gub.) Visa pas mus bloga ažunebuvimo vienybės ir ažu girtuoklystės. Išz to randas be skaitliaus provų, neteisingų sudų, nesutikimų tarp brolių, tarp tėvų ir vaikų ir dalijimos žemę. Be dėgtinės (arielkos) neapsieina nė vienas susirinkimas ar tai linksmas, liudnas: geria visi: seni ir maži, vyrai, moterjs ir mergaitės. Ant vieny guobtuvij (veselijų), kaip tai atsitiko perniai Kaszonij kieme — nuotakos tėviszkėje, iszgeria po 8 viedrus arielkos ir keletą baczkų pirktinio alaus; namie daryti alų niekas nemoka. Ant laidotuvij niekas neina, kol negauna žinios, juog arielkos bus... Arielka isztvirkino jaunimą: mergaitės turi gal szunų akis, kad nebesigėdžia valkieties pakampiais su kareiviais (saldo-tais), szokti su jais ir kartu arielką traukti. Dėlto pasileidusių mergaiczių ir bemažko isz to gyvenanczių miestelyje yra daugybė."

Pirmiesiems ateiviams į šį kraštą buvo kuo stebėtis. Ten pat rašoma:

"Pagal žemės ploto gyventojų Amerikoje nebutų per daug; tik ta nelaimė, kad daugumas vis nori greitai pralobti dėlto kemszas vis į miestus. Miestai per kelerius metus užauga... Ant mažo ploto brukinėtis žmonėms neparanku, kad kits kitą kumszi, kits kitam kliuva. Dėlto amerikiečiai iszmisljo padaryti sau kelius po žemėmis ir... ore. Maszynos (traukiniai — vm) tadą lakioja netiktai per žemę, kaip ir pas mus, bet urvuosę ir ant stulpų ore. Ant pridėto čia paveikslėlio regite tokia Maszyna ant stulpų Amerikos mieste Bostone, o apaczioje drąsiai gali sau vaikszczioti ir važiuoti."

Įdomu, kad korespondentas, rašydamas apie Ameriką, staiga atsiminė... Afriką. Girdi:

"Regi ko iszmislas nepasiekia Afrika. Dievui gi dėkui už iszsiluosavimą nuo prigulėjimo prie didžturcezių, nuo baudžiatvos, vergijos! Ale musų kraszte nors atsitikdavo nedori ponai, tai vis-gi gana retai; su žveriszka szirdžia vis-gi nedaug tebuvo... Afrika da ir sziantiena tebėra vergijos žemė. Galingas eina medzioty, žmonių silpnesnių gaudytų, kaip mes einame vilkų szaudytų."

Dar įdomiau, kad panašų jautrumą juodųjų likimui po 60 metų parodė ir paskutinės ateivių bangos atstovai. Pvz. V. Kavolis, o A. Mackus rašė 1964 m. rugsėjo mėn. MARGUTYJE:

"O vis tik moraline prasme ir dėl savo teisių kovojantis Mississippi negras ir dėl savo teisių kovojantis pavergtasis lietuvis yra tos pačios kovos broliai!"

Nepaisant temų panašumo yra ir šioks toks skirtumas. Anas anonimnis TĖVYNĖS SARGO korespondentas manė, kad negrus išvaduos krikščionys ir, paminėjęs kai kurias pastangas, baigia: "Tukstanczius nelaimingų juodųjų laimina kriksczczioniszka baltųjų meilę." Mūsų laikais vietoje palaiminimo krito Marquette Parko namų vertė.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

Licensed by VNESHPOSYLTORG

Gerai pažįstama firma, kuri per daugelį metų skubiai ir tiksliai aptarnauja savo skaitlingą klientūrą, siunčiant

DOVANAS-SIUNTINIUS

Į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ ir t.t.

GAVĖJAS NIEKO NEMOKA.
TŪKSTANČIAI KLIJENTŲ PATENKINTI.
VISI SIUNTINIAI APDRAUSTI.
GARANTUOTAS SKUBUS IR TIKSLUS PRISTATYMAS.

Visuose mūsų skyriuose rasite didelį kiekį įvairių aukštos kokybės prekių prieinamomis kainomis.

Informacijų ir nemokamų katalogų prašykite mūsų vyriausioje įstaigoje ir visuose mūsų skyriuose.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

488 Madison Avenue (tarp 51 ir 52 g-vės)
Floor 21st New York, N.Y. 10022
Tel. (212) 758-1150-1

SKYRIAI:

Apple-Valley, Min. 55124	7826 W. 150 St.	612 432-7083
New York, N.Y. 10003	45 Second Avenue	AL 4-5456
New York, N.Y. 10011	135 W. 14th Street	CH 3-2583
So. Boston, Mass. 02127	389 West Broadway	268-0068
Bridgeport, Conn. 06610	1880 Seaview Ave.	203 367-2883
Chicago, Ill. 60622	2222 West Chicago Ave.	BR 8-6966
Chicago, Ill. 60629	2501 West 69 St.	WA 5-2737
Cleveland, Ohio 44134	6089 State Road	884-1738
Irvington, N.J. 07111	1082 Springfield Ave.	374-6446
Grand Rapids, Mich. 49504	636-38 Bridge St. N.W.	GL 8-2256
Hackensack, N.J. 07601	112 Main St.	201 342-9110
Hartford, Conn. 06106	518 Park St.	246-9473
Lakewood, N.J. 08701	241 Fourth Street	FO 3-8569
Los Angeles, Calif. 90022	960 S. Atlantic Blvd.	AN 1-2994
New Haven, Conn. 06511	1329 Boulevard	LO 2-1446
Newark, N.J. 07106	696 Sanford Avenue	373-8783
Philadelphia, Pa. 19122	1214 N. 5th St.	PO 3-4818
Philadelphia, Pa. 19141	4925 Old York Rd.	GL 5-9586
Pittsburgh, Pa. 15203	1307 E. Carson Street	HU 1-2750
Waterbury, Conn. 06710	555 Cook St.	756-1668
Fort Wayne, Ind. 46808	1807 Beineke Rd.	432-5402
Worcester, Mass. 01610	144 Millbury Street	SW 8-2868
Youngstown, Ohio 44503	309 W. Federal Street	RI 3-0440

PUKIAUSIUS KAILIUS
rasite tik pas vienintelį lietuvių kailininką Chicagoje

NORMANA BURŠTEINA
185 N. Wabash Ave.
Chicago, Ill. 60601
Antrame aukšte.

Telefonai:
krautuvės: (312) 263-5826
namų: (312) 677-8489

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: VYTAUTAS GEDGAUDAS
DIRVA (USPS 157580)

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription per year \$13.00. Single copy 20 cents.

Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00 • Atskiro numerio kaina 20 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomene • Nepausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

VELYKINĖ**BALYS AUGINAS**

PIRMA žibutė sužaliuoja,
Akytes praveria gėlė —
Paukštelis čiulba a leliuja,
Ir skardžiabalsio varpo virpanti gerklė
Prisikėlimo himną žemei gieda — —

Ir aš jaučiu, kaip sieloj žydi
Vaivorykštėm Velykų rytas:
Širdis — kaip saulės spindulys — —

(Drebėjom nuodėmėj paklydę,
O Prisikėlęs ištiesė mums ranką
Neprašytas) — —

Ir tapome Prisikėlimo džiaugsmo
Nemari dalis — —

**RIKIUOKIMĖS NUOŠIRDZIAIS DARBAIS
IR MEDŽIAGINE PARAMA**

Psichologai sako, kad žmoguje glūdi dveji prada: gėrio ir pikto. Iš čia ir pasireiškia žmogaus kova ne tik su kitais, bet ir paties su savim. Čia jis kuria, stato, griaua ir vėl ardo. Jo dviasia lyg skraido debesimis, tarsi, nardosi saulės spinduliuose, o kūnas vaikšto žeme ir dažnai maudosi savimeilės purvuose.

Pasak stebėtojų, šita pasekme, žmonijos gyvenimas komplikuojasi, rieda kaip vežimo ratai akmenuotu bei duobėtų keliu. Suprantama, jei žmonijoje nėra darnumo, tai ką kalbėti apie žmonių kompleksą. Senais laikais romėnai sakydavo: tres faciunt collegius, tai yra kur trys žmonės, keturios nuomonės. Tačiau ne visada esti tos nuomonės pagrįstos, ne visuomet nuomonių autoritai įsitikinę tuo, ką gina ar peikia. Dažnai veikia sumetimas, atsieit egoizmas, savimeilė ir t.t.

Stebint šių dienų gyvenimą, matom jame gražių girtinų įvykių, aktyvių darbų, kilnių idėjų, patrauklių šūkių. Vieni jais gėrasi, kiti kritikuoja. Kritika dažnai kyla iš to kas tą ar kitą idėją skelbia ir vykdo. Todėl ir objektyvaus įvertinimo sunku tikėtis. Pavyzdžiui, patinka žmogus patinka ir jo darbai. Turbūt

išvada aiški: pasitenkinimas, nesutarimas, kivirčiai, niekinimas, ignoravimas, intrigos ir t.t.

Tas pat yra ir organizaciniame gyvenime. Kiekviena organizacija turi savo tikslus ir ji stengiasi apsiriboti nuo kitų, kartais vengiama net bendrauti. Ir juo toliau, juo labiau ši neapykanta plečiasi. Tačiau objektyviai sprendžiant, turėtų būti darnus visų sugyvenimas, susiklausimas, ypač siekiant Lietuvos laisvės atgavimą.

Tautos vienybės būtinumas mūsų tautai jau ne vien tik suprantamas, dar labiau šiuo kritišku laiku, kada esame atskirti nuo savo gimtojo krašto — Lietuvos kamieno. Išgyvenom skaudžiausius mūsų nepriklausomo gyvenimo momentus — netekom Lietuvos nepriklausomybės ir tautos laisvės. Tai yra mums labai didelis smūgis, skauda realybė, kurią tenka visai lietuvių tautai pakelti.

Mes turėtum visi atsiminti, kad mūsų tauta savo praeityje yra pakėlus daug sunkumų ir nelaimių, bet anų laikų vieningo ir ryžtingo darbo dėka, išliko gyva.

Praradę tautos laisvę, turim ją vėl atgauti. To reikalauja gyvenamasis mo-

Velykiniai margučiai išskutinėti Laimos Jucaitienės.

J. Garlos nuotr.

mentas ir mūsų ateitis. Reikalinga vieninga konsolidacija. O ją įvykdyti galima tik per glaudų visų organizacijų bendradarbiavimą ir suderintą veiklą.

Juk negalim užliūliuoti savęs, kad Lietuvos Nepriklausomybės aušra patekės savaime ir mus pažadins iš miego laisvam gyvenimui. Ir šiandien ir rytoj mums reikia grumtis tarptautinėje arenoje dėl savo tautinių teisių ir bolševikų pavergtos laisvės ir Lietuvos valstybės atgavimą.

Mūsų gyvenimo srovės plotis ir gylis svetur yra visai kitoks, negu kitų tautų. Tai reikia išsąmoninti, gerai suprasti, kad nesivaišykim šmėklų, nesiginčytum dėl ambicijų bei srovių reikalų, kurie neturi nieko bendro su mūsų tikroju tautiniu gyvenimu.

Pasaulį stebinti ir pagarbą sau nusipelninti galime tik karšta tėvynės meile, tautiniu susipratimu, nenuilstamu darbu ir pasišventimu kovai dėl savo tautos laisvės. Tai yra dorybės, kurios sujungtos su mūsų medžiaginiu pasiruošimu ir pajėgumu, padės mums tikslą pasiekti.

Dirbdami ir siekdami laisvės — nebūkim šakotai. Prie Lietuvos laisvinimo rikiuokimės ne tuščiais žodžiais bei fantastiniais planais, bet nuoširdžiais darbais ir medžiagine parama.

Siekdami laisvės, skelbkime pasauliui, jog lietuvių tauta yra gaji, gaivinama savo neišsenkamų kūrybių versmų, kurios tiek yra davusios pasauliui ir tiek yra pasaulį veikusios, sie-

kiant gyventi ir veikti aukščiausiu kultūros lygiu. Lietuvių tautos vaikais laikykime ir tuos lietuvius, kurie svetur dėl svetimų smūgių praeityje yra praradę gimtąją tėvų kalbą, bet jų širdyje ir sąmonėje prigijusi lietuviškumo agnelė vėl ima atgyti.

J. Miškinis

**Kaip sulaikyti
mešką?...**

(Atkelta iš 1 psl.)

giausiai iš dešiniųjų valdomos Argentinos, bet taip pat mažesniais kiekiais iš Kanados, Australijos, Prancūzijos ir net Indijos, kur kelis metus iš eilės buvo labai geras derlius. Amerikiečių pastangos paveikti per rusų pilvą, sulaukiant trašų žaliavas ir uždraudžiant žvejoti Amerikos vandenyse, nerado niekur talkos.

2. Technologija. Amerikos draudimas išvežti į Rusiją kai kuriuos pažengusius technologijos dalykus irgi nerado nuoširdaus kitų pramoninių valstybių pritarimo, nors toks eksportas jau seniai yra bendro komiteto (Cocom) kontroliuojamas.

3. Kreditai. Pačios JAV sovietams neduodavo daug kreditų. Už tat didesnį išpūdį galėtų padaryti Vak. Europos ir Japonijos kreditų nutraukimas. Kai kurie kraštai tai padarė. Sovietai, tarp kitko, peiretais metais nesinaudojo visu jiems duotu kreditu. Jie būtų galėję dar pirkti prekių už 7½-8 bilijonus dolerių! Jau 1978 metais Vakarai sutarė už duotus kreditus sovietams pakelti nuosimti iki 7-8%, kas ir dabar sovietus pastato į privilegijuotą padėtį. Anksčiau jie dar mažiau mokėjo. Aplamai imant, kredito davimas sovietams pradėjo mažėti nuo 1970 metų, kada buvo apsižiūrėta, kad tokį kreditą su vyriausybės garantija nėra jokios prasmės duoti.

4. Olimpijada. Tokiu būdu vienintelė priemonė kiek nubausti sovietus liko Maskvos olimpijados boikotas, nes kaip tik ta proga Brežnevas norėjo pademonstruoti viso pasaulio pripažinimą, kad Sovietija tapo lygi Amerikai. Bet kas olimpijadą atsimins kitą vasarą? Kadangi Vakaruose olimpiniai komitetai yra privačios organizacijos, jos visos savo vyriausybės pageidavimui nedalyvauti dar priešinas. Kodėl visa tai atsitiko?

Iš dalies, kad Vakarais baido ateities apsiginklavimo kaštai po to, kai sovietai per paskutinius 12 metų savo ginklavimosi pastangas padidindavo 3-5% kas met, o Vakarai miegojo. Svarbiausiose pasaulio vietose sovietai turi persvarą ne atominiuose ginkluose, o ir atominiuose jie yra pasiekę lygybės, ar gal net pranašumo. Tai verčia tautas abejoti. Iš dalies dėl to, kad po de Gaulle Prancūzija vis dar laikosi gaulistinio 'nepriklausomybės' api brėžimo, kas reiškia, kad Prancūzijos laikysena turi būti 'nepriklausoma', o tuo tarpu vis dar savim nepasitikinti Vokietija ieško kaip išlyginti tą skirtumą. Iš dalies dėl nepasitikėjimo Carteriu, kuris pakartotinai parodo savo nesugaudymą.

Kai dūmai iš Afganistano išsiblaškyt ir parodys pasauliui, kad jėgos balansas jau žymiai pakrypo sovietų naudai, gims noras susitaikyti su susidariusia padėtimi. Meška stipri, kam ją erzinti priešinimusi? Kol kas ta idėja dar silpna. Už tat pats svarbiausias Vakarų - ateinančių kelių metų - politikos uždavinys būtų neleisti tai idėjai išsiplėsti, baigia The Economist.

Žinoma, ir sovietai nėra daug aukštesni, tačiau šiuo metu gal geriau išvaizduoti juos stipresniais esant, kad patiems sustiprėti. Jei tam dar bus valios.

**TOOLMAKERS
N/C MILLING MACHINE
OPERATORS**

2ND SHIFT

Minimum 5 yrs. experience. Must possess own tools. Competitive wage and benefit package, 10% 2nd shift bonus. Convenient location with parking. For applications and information call

216-523-6020.

GENERAL ELECTRIC

1751 East 23d St., Cleveland, Ohio 44114

Equal Opportunity Affirmative Action Employer M/F

(9-14)

Juoza Petreną prisimenant

Liudas Dovydenas

Velionies valia pelenai bus pasiūsti gimtinėn. Ten pelenus pasitiks Antanas Baranauskas, Jonas Biliūnas, Antanas Vienuolis, Juozas Tumas-Vaižgantas, Kazys Binkis ir... bus didelis artimųjų, kūrybos bičiulių būrys, aukštaičių, žemaičių, suvalkiečių

Juozas Petrenas - Petras Tarulis bus savas tarp savų, žinomas tarp žinomųjų.

Juozas Petrenas pradėjo rašyti mūsų didžiojoje sąvartoj: Nepriklausomybės įgyvendinimo pačioje pradžioje. Man buvo progų su Juozu apie daug ką išsikalbėti. Gal net apie tai, ko nesako žmonai. Lietuvoje mudvieju pažintis dėjosi raštų, spaudos triūse. Juozas vis ką nors redagavo, vis durstė galus su galais leidyboje, vis užimtas, vis reikalingas raštų. Prašomas neatsisakydavau. "Smulkesnis honoraras bus išmokėtas pirmadienį, dabar — po penkis litus", ne kartą vizginosi Juozas šeštadienio popietėje, kai jo laikraščio bendradarbiai laukdavo vadinamojo honoraro. Ne kartą ir aš girdėjau apie "smulkesnį honorarą pirmadienį", stambesnį — penkis litus atkovojęs šeštadienį. Toks Juozo Petrėno — redaktoriaus šeštadienis buvo ne vienas ir ne du.

Bet tai gal nekaltina, kai Juozas Petrenas guli urnoje, kelionėn pas artimuosius, kuriuos paminėjau pradžioje.

Šita proga prasilenksiu su Juozo Petrėno-Tarulio kūryba, kurios paliko gerą plovštą ir knygose ir rankraščiuose. Išėivijoj dažnai sutikdavau Juozą stovykliniame turguje, kur keletą metų plakėmės be vilties sugrįžti, su viltimi atsidurti kokioje Kanadoje, Amerikoje, Anglijoje ar Čilėje, ar Argentinoje.

Vėl susitikom 1949 New Yorke. Pilni visokių projektų, beveik Kolumbai. Projektai, sumanymai, gražios idėjos nesiderino su tuščia kišene, dažnai ir su tuščiu pilvu. Stovyklų virtuvėse buvom puoselėję sumanymą: leisti laikraštį. Visoms partijoms, visiems lietuviams. Ir sukišom nosis Brooklyne apie stalą: Juozas Petrenas, Henrikas Blazas ir aš. Ir taip gimė savaitraštis "Lietuvių kelias". Gerais norais, o ypatingai kišene "Lietuvių kelią" parėmė Mykolas ir Alena Deveniai.

Būtų savaip graži, net paini istorija — kaip klojosi "Lietuvių keliui", kaip mūsų trijų nuomonės kartais, ašmenimis susiremdavo, bet ne tai man rūpi. Laikraščio leidimo metuose

pažinau Juozą Petrėną iš visų keturių pusių, iš arti ir iš atokiau.

Tekdavo ilgus vakarus, dienas išsikalbėti, kaip sako, ligi marškinių siūlės.

Rašytojas Juozas Petrenas

V. Maželio nuotr.

Vienas Juozo Petrėno rūpestis buvo — aukščiau visko, tai rūpestis ugdyti mūsų literatūrą. Čia mes visi trys sutikdavom, bet Juozas kartais nuostabius sumanymus nutiesdavo iki Nobelio premijos. Mes visi sutikom: Nobelio premijai reikia ruoštis, reikia labai norėti, reikia turėti daug ambicijos, reikia prasigrūsti pro žydų alkūnes, reikia suartėti su švedais, norvegais, reikia išmokti naudingai su naudoti mūsų sunkų uždarbį, reikia atsakyti parapijinio susigužimo po svetimųjų planais. Taip daug tųjų reikia prisišaukdavom ilgose šnekose, karštuose ginčuose.

Nepriklausomybės pradžioje mūsų nauja valdžia, dažnai visko stigdama, siuntė rašytojus, dainininkus, muzikus į Prancūziją, Italiją, Vokietiją. Vienas iš tokių parinktųjų buvo ir Juozas Petrenas, Paryžiun pasiūstasis, rašto meno mo-

kytis, svieto pamatyti. Kartą Brooklyne atsivėrė Juozas: "Nuvaziavau plūgo, pakrūmės berniokas. Pritrenkė Paryžius; dvi dienas apstulbęs maklinėjau Paryžiu-

je. Susiemiau save kaip reikiant, juk ne Paryžius pas mane atėjo, bet aš štai minu Paryžiaus grindinį. Ambicija atsirado, kai vienas Paryžiuje kambarėlyje iš atokiau matydavau mūsų kovas dėl laisvės. Atsiminiau raštą, rašytojus, knygnešius. Ar turi tokius dalykus sena dama Prancūzija, ar pakeltų prancūzas tokias okupacijas, tokias tironijas?..

Visi trys sutardavom vienu punktu: mus išves į pasaulį mūsų menas, mūsų raštai, mūsų paveikslai, mūsų muzika.

Tada imdavom svarstyti: reikia Kultūros Fondo, su skyriais visose lietuvių vietose. Turim tuojau kurti knygų leidyklą anglų ir kitomis kalbomis, su skyriais Anglijoje, Kanadoje, Australijoje Pietų Amerikoje. Gerai pasisekus knyga gali atnešti garsą ir milijonus pelno. Tai matėm leidyklų skruzdėlyne New Yorke. Mūsų

planams pritarimo parodė Juozas Bačiūnas. Tai buvo didelių sumanymų, plačių akiračių siela ir kūnas. Pensylvanijoje mūsų planams visaip pritarė kun. J. Kasakaitis, Pittsono klebonas. "Išeikim iš špitolių ir politinių rietenų. Vienuoliams patikėkim kultūrinę parapijų veiklą", kalbėjo man ir Petrėnui, dažnam Pensylvanijos lankytojui. Kasakaitis mane ragino rašyti apie angliakasičius.

Planavom telkti vertėjus į kitas kalbas, sukrom galvas: kaip kur nors subauguoti keletą tūkstančių parėmimui rašytojų, muzikų, kol jie dar nepaseno, kol atneštasis iš tėvynės kraitis nesudulkėjo biznio, rietenų, tuščių plepalynų alase.

Kaip nedaug svajonių, sumanymų virto kūnu, atsidūrė ant popieriaus, bemoilių, kryžiukų, andante, allegro... priklausybėje.

Nukeliavęs pelenais, Juozai, pasakyk Biliūnui, Vienuoliui, Vaižgantui ir kitiems, kad čia popieriai ne iš gerųjų... Kad užsikūlė talentai viskuo, tik priešokiais... kūrybai. Ir neužmiršk pasakyti, kad ne duona, pastogė gniaužia raštą, muziką, dainą, bet... kaip čia Tau pasakyti, juk ir pats žinai, — dvasinė mizerija, dolerio žvejyba, troškulys: kaip patogiau sulaukti mirties... pavertė

mus vergais. Patylomis pasakyk: estai, latviai dar tūkstančiais skaito knygų tiražą. Pasakyk, kad mes užklankam kelių šimtų kopijų knyga. Matai, skaityti knygą čionai ne mada. Matai, tėvai vaikams nori palikti "baderio"... kur jie dėsi lietuvišką knygą? Knygos sunkiai dega. Transportacija — gazolino eikvojimas.

Daug ką turėtum pasakyti, Juozai, tenai prie šventosios, prie mano Vyžuonos. Sakydavo, nepapiktinkit mažutėlių. Dabar: nepapiktinkim didžiųjų, vislab valdybose, tarybose, bendruomenėse.

IMMEDIATE OPENING FOR ELECTRICAL TROUBLE SHOOTER

TO \$25,000
NO LAYOFFS. 4 DAY SHIFT.
Need individual to trouble shoot & maintain solid State D. C. drives, sequence controls and relay logic circuits. Broad electronics & electrical background required.
Salary to \$25,000 with overtime. Good clean working conditions.
For more information & interview: CALL JIM OVERBY: at 214-647-4374
POLY-AMERICA INC.
2900 W. MARSHALL ROAD
GRAND PRAIRIE, TEXAS 75051
E. O. E. M/F (12-18)

OPPORTUNITY FOR EXPERIENCE DESIGNERS LAYOUT CHECKERS FOR MACHINE TOOLS AUTOMATION 13 PAID HOLIDAYS VACATION PAY BONUS PLAN TOP RATES PAID RELOCATION MARVEL DESIGN CORP. 285 JAMES ST. HOLLAND, MI. 49423 (616) 399-1520 (313) 963-3081 (10-15)

TAUPLYKITE DABAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

UŽ CERTIFIKATUS MOKAME:

- 7 1/4% — 6 metų su \$1,000, minimum.
- 7 1/2% — 4 metų su \$1,000, minimum.
- 6 3/4% — 30 mėn. su \$1,000, minimum.
- 6 1/2% — 1 metu su \$1,000, minimum.

VĒLIAVOS DUODAMOS NEMOKAMAI pradėjus naują taupymo sąskaitą. Gausite vieną amerikietišką ir antrą pagal pasirinkimą su stovu. Kitos dovanos duodamos sąskaitor įdėjung atitinkama sumą.

SAVINGS INSURED UP TO \$40,000.00 BY F.S.L.I.

Saint Anthony Savings

1447 So. 49th Court • Cicero, Illinois 60650
Phone (312) 656-6330

Open Mon., 9-5; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

Juozas Gribauskas, vedėjas

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMA** MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŠEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerijų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis

APSILANKE — ĮSITIKINSITE.

KŪRYBA IR MOKSLAS

Vyt. Alantas

Lietuvos praeities nostalgija

Lietuvos istorija vaizduose

Beveik prieš dešimtmetį, būtent, 1961 m., Vladas Vijeikis išleido stambią knygą — Lietuva mano tėvų žemė. Pamenu, šioje vietoje rašiau, kad Vijeikis suruošęs "nemokomas atostogas po Lietuvą". Tiesą sakant, mes tada su autoriumi keliavom ne tik po šių laikų Lietuvą, bet ir po jos praeitį bei kultūros istoriją. Knyga buvo didelio formato, 430 psl., ir iš jos paveikslų pažvelgė šių dienų ir praeities Lietuvos veidas.

Tą patį principą Vijeikis pritaikė ir ruošdamas antrą to pobūdžio knygą — Lietuvos istorijos vaizdai, tik šiame veikalame autorius užsimojo žymiai plačiau: jis knygą pradeda tariamu ledinių amžių vaizdu ir po 533 psl. baigia Romo Kalantos paveikslu. Knygoje sudėta apie pusterčio tūkstančio vaizdų vaizdelių. Sklandant jos puslapius, kažkaip savaimė susidaro įspūdis autorių surinkus visą Lietuvos istoriją liečiančią iliustracinę medžiagą, kuri apima jos proistorę, karalių bei didžiųjų kunigaikščių gadyne ir šiuos laikus.

Tokioje daugybėje iliustracijų skaitytojui nelengva susigaudyti, tad autorius labai gerai padarė, kad knygos pabaigoje tūkstančio metų laikotarpiais surašė

• LIETUVOS ISTORIJOS VAIZDAI. Surinko Vladas Vijeikis. Išleido Tėviškėlė, 4346 So. Western Ave., Chicago, Ill. 60609. 548 psl., didelio formato, kietais viršeliais. Kaina 15 dol.

istorinių įvykių raidą ir dar pridėjo minimų vardų bei įvykių vardyną.

Vijeikio knyga mūsų istoriografijoje yra vienintelė ne tik iliustracijų daugybe, bet ir ta naujove, jog šalia Lietuvos įvykių raidos, jos parašėse autorius atžymi ir istorinius įvykius, vykstančius už jos ribų. Aš seniai galvojau, kad tikrai būtų įdomu turėti tokią Lietuvos istoriją, kuri būtų pasakojama pasaulinės istorijos fone. Tą mintį Vijeikis pritaikė vaizduodamas Lietuvos praeitį iliustracijomis. Pav., 214 psl. įdėta iliustracija — Lietuvos kariuomenė ties Orša 1514 m. Apačioj — Kunigaikščio Konstantino Ostrogiškio antkapis Pečioroje, o parašėje — Ulricho Zvinglio, Martyno Liuterio ir Vasca da Gamos paveikslai. Ir taip per visą knygą.

Gal čia reikėtų tarti keletą žodžių apie mūsų karių bei didžiųjų kunigaikščių vaizdavimą. Lig šiol čia nebuvo jokios tvarkos. Kadangi mūsų valdovų originalių paveikslų istorija nepaliko, tai jie vaizduojami "individualiai", t. y. kaip kam patinka. Algirdo, Gedimino ir Kęstučio paveikslai buvo maždaug pradėję nusistovėti, kadangi visą laiką buvo vaizduojami

maždaug vienodai, bet Vijeikio knygoje jie vėl pradėjo labai "įvairėti". Pav., 98 psl. įdėtas dail. J. Vienožinskio paveikslas — Alčirdas — karvedys, vilkis šarvais su šalmu ant galvos ir laikas rankoje buože, o 94 psl. įdėtas dail. J. Vijeikio visiškai kitoks Algirdas — didelia, žila barzda ir ūsais, mūvįs dantuota kepure su plunksna virš kak-

tos ir ilgais ant pečių krinčiais plaukais. Žodžiu, vyrai nepanašūs nė iš tolo.

Dar įdomesnė istorija su Kęstučio paveikslu. Vijeikio knygoje mes matome tris Kęstučius: 100 psl. Vijeikis piešia senį su plačia balta barzda, dideliais ūsais ir su raguotu šalmu; 111 psl. dail. Šepetys Kęstutį vaizduoja irgi su barzda, "kiveriuotu" šalmu ant galvos ir persimetęs kailį ant pečių. Trečias Kęstutis — 115 psl. dailininkas nepažymėtas — panašus į šepetio paveikslą — Kęstutis su "kiveriuotu" šalmu, barzdotas ir persimetęs kailį per pečius. Už nugaros matyti žirgo galva. Pagaliau dar yra ir ketvirtas Kęstutis, pavaizduotas kryžiuočių nelaisvėje (dail. nepažymėtas). Tas Kęstutis, atrodo dar jaunas ir ne kiek nepanašus į aukščiau paminėtus paveikslius.

Kaip aukščiau pastebėjau, kadangi neturime mūsų valdovų o originalių atvaizdų, tai juos galima vaizduoti, kaip nori dailininko fantazija, skonis ir t.t., bet, laikydamiesi tos tvarkos, mes niekad nesukursime pastovios savo istorinių asmenybių ikonografijos. Ką aš noriu pasakyti, parodo Birutės atvaizdas. Jos tikrojo atvaizdo mes irgi neturime, bet, kadangi ilgą laiką ji

Spėjama senovės lietuvių šventykla - Romuva. Nors esmėje Romuvos vaizdai, piešiniai yra vien dailininkų vaizduotės padariniai, bet jie rišasi su mūsų istorijos romantiniu idealizmu, kuris tuos vaizdus mėgo

truota "ekskursija" į Lietuvos praeitį, dabartį bei jos kultūrą. Veikalas prasmingas ir lietuviybės požiūriu. Mes daug sielojamės lietuviybės išlaikymu, bet mūsų susirūpinimas neduos teigiamų rezultatų, tačiau, lietuviybė nebus tvirta, jei nebus įleisti giliau šaknų į tautos praeitį. Mes labai daug kalbame apie šiandieninę lietuviybę, bet beveik visiškai pamirštame "istorinę lietuviybę"...

Šiuo atveju Vijeikio veikalas gali daug pasitarnauti visokio amžiaus jaunimui,

mėgėjui ir, kaip minėjau, jaunimui, bet ir rašytojui, žurnalistui, dailininkui, ir gal bus ne pro šalį ją pasklaidyti ir istorikui.

Knyga išspausdinta ant gero popieriaus, kietais viršeliais, didelio formato, 548 psl., kaina nepažymėta. Išleista 1979 m.

Pastebėtina, kad dar prieš tai, būtent, 1959 m. A. Vilainis-Sidlauskas išleido didelį ir gražų istorinį albumą, pavadintą — Istorinės Lietuvos albumas. Autorius parašė ilgoją įžangą ir knygos pabaigoje įdėjo lietuviškai ir angliškai trumpus tilpusių paveikslų aptarimus. Beveik reikėtų tarti, kad mes iševijoje išgyvename Lietuvos praeities nostalgijos sukletėjimą: grįžtame į tautos praeitį rimtais istoriniais veikalais ir stambiais iliustracijų albumais. Galų gale juk mūsų praeitis naujoje Lietuvos istorijoje suvaidino labai svarbų, o gal ir lemiamą vaidmenį — itin tragiškais laikotarpiais ji yra mūsų didelė atrama. V. Vijeikis čia bus išvares itin gilia vaga.

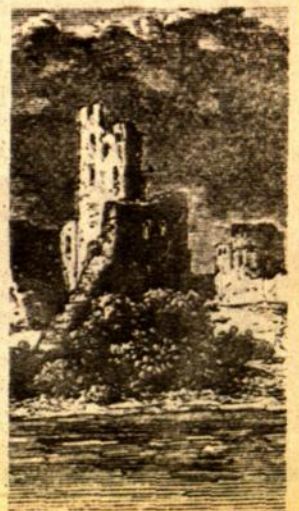
Kęstučio antspaudas 1379 m.

buvo vaizduojama vienodai, tai jos atvaizdas jau įsmigo mūsų atmintin, ir mes kitaip nebeįsivaizduojame. Vijeikis gerai padarė jos nebeperpiešdamas ir įdėjo jos paveikslą tokį, kokį mes įpratę matyti (102 psl.).

Vijeiko knyga yra didelis veikalas, kurį jis ruošė apie 10 metų. Tai yra žymus indėlis į mūsų istoriografiją, tačiau, tai yra įdomi, įvairi ir labai prasminga illus-

nes iš paveikslų susipažinti su Lietuvos praeitimi gali visokių mokyklų ir visokio amžiaus moksleiviai. Tad Vijeikio veikalą bus labai pravartu turėti ir mūsų šeštadieninėm mokyklom. Man rodos, turėtų apie tai pagalvoti švietimo Taryba ir eventualiai tą knygą šeštadieninėm mokyklom užsakyti.

Ir aplamai ji bus įdomi ir naudinga ne tik istorijos

Trys koncertai New Yorke

Jonas P. Lenkaitis

Izidorius ir Vytenio M. Va syliūnų koncertai, kurie vyksta Carnegie Recital Hall du kartu per metus, jau virto tradicija. Jie New York lietuvių yra laukiami ir gana gausiai lankomi. Tačiau kovo 2 dienos koncertas buvo išimtis, nes laikas buvo netinkamas - matyt svečiai bostoniečiai nesuorientavo New Yorko parengimų džiunglėse.

Tą pačią dieną Kultūros židinyje vyko skautų rengiama tradicinė Kaziuko mugė, visuomet sutraukianti daug lankytojų; Susivienijimo Amerikoje būsitinėje, Manhattan, vyko Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo minėjimas, taip pat gausiai lankomas vyresniosios kartos lietuvių-visuo menininkų; kitoje vietoje, taip pat Manhattane, vyko lietuvių-latvių-estų pasitarimas kultūriniais reikalais. Taigi, svečiams muzikos pasiklausyti ir psigėrėti liko tik tie, kurie nuolatos lanko koncertus, arba į kitas tris grupes nepritaę. Susirinko tik apie 50 asmenų.

Sia proga norėčiau svečius paguosti kai kuriais palygini-

mais iš ankstyvesnių laikų. 1936 m. Kaune, vėlyvos vasaros sekmadienį, 14 val. "Aldonos" kavinėje buvo surengtas Mykolo Saulevičiaus-Sauliaus violončelės rečitalis. Jis tik buvo grįžęs iš užsienio baigęs mokslus ir muzikos studijas. Laisvės alėja knibždėjo iš vieno galo į kitą po kelis kartus einančiais kauniečiais, tačiau į koncertą atsilankė tik apie 20 asmenų. Tai buvo kai kurie Konservatorijos profesoriai studentai ir radiofono orkestro dalyviai.

Panašus įvykis pasikartojė Vilniuje 1941 m. kovo 13 ir 16 dienomis. Vilniaus Valstybinėje Filharmonijoje. Iš Maskvos buvo atsiųstas, neseniai laimėjęs tarptautinius smuiko konkursus Varšuvoje ir Bruselelyje, David Oistrach. Į pirmąjį koncertą buvo parduota 232 o į atrajį - tik 83 bilietai. Lankytojų tarpe buvo tik apie 30 lietuvių. Šiuos palyginimus rašau norėdamas pabrėžti mūsų tautiečių pažūrą į muzikos meną, kuriame kompozitorius - o taip pat ir išpildytojas, be žodžių stengiasi kalbėti į klau-

sytojus, išreikšdamas savo mintis, džiaugsmą, liūdesį, nusivylimą ...

Programoje buvo trys Sonatos: W.A. Mozart - E flat major (KV380), Jurgio Gaižausko sonata Nr. 2 - (1961), ir E. Wolf - Ferrari G-minor. Nepaprasta staigmena buvo J. Gaižausko kompozicija. Tai gana stiprus jaunas kompozitorius, nors vietomis jautėsi 19-jo šimtmečio pabaigos rusų kompozitorių įtaka. Wolf-Ferrari Sonatą Vasyliūnus grojant teko girdėti anksčiau. Šį kartą, Carnegie Recital Hall patalpose ji skambėjo tikrai pasigėrėtina.

Toki yra eilinio klausytojo išpūdziai. Veikalų analizuoti ir vertinti nesimu, palieku tai kvalifikuotiems muzikams-kritikams ir recenzentams. Tik gaila, kad jų koncerte nesimatė.

ALBINO PRIŽGINTO KONCERTAS SV. PATRIKO KATEDROJE

A. Prižginto koncertas Sv. Patriko katedroje įvyko kovo 8

d. 16:45 val. Jis ten dažnai koncertuoja. Programoje buvo sekantieji veikalai: W.A. Mozart - Fantasia No. 2 f-minor KV 608; A. Mulet - Tues Petra; L. Vierne - Aria; J. Alain - Litanies; J.S. Bach - Tockata and Fugue in d-minor.

Tai nepaprastų gabumų jaunas vargonų meistras-virtuozas, kurio repertuaras prasideda pačiais ankstyviausiais ir baigiasi moderniausiais vargonų kompozitorių kūriniais. Jis yra ištikimas pasirinktai profesijai, visada rimtai, bekompromisiniai dirbantis, populiarus, aukštai vertinamas amerikiečių muzikų ir profesorų tarpe. Plačiau ir išsamiau apie jį teks parašyti kita proga nes yra labai daug ką apie jį pasakyti.

Paskutiniųjų dviejų savaičių laikotarpyje New Yorke ir apylinkėse buvo giedras oras ir aukštas slėgimas, kas labai palankiai atsiliepė į katedros akustiką. Vargonai skambėjo dieviškai. Klausytojai, kurių buvo keli šimtai, šį kartą nevaikščiojo dairydami kaip paprastai, o sėdėjo suoluose, laikas nuo laiko atsisukdami pasižiūrėti į vargonus ir jais grojantį muziką. Koncertui besibaigiant teko išeiti ir skubėti į netoli esančią Carnegie Recital Hall, kur 17:30 turėjo prasidėti

R. Schuman (1810-1856) Kreisleriana opus 16. Tai 8 atskiri piano kūrinėliai, kuriuos kompozitorius sujungė ir 1838 metais dedikavo savo bendra-laikiui draugui F.F. Chopen. Pavadinimas yra paremtas Karaliaučiuje gimusio (1776-1822) rašytojo ir muziko-dirigento (turėjusio daug įtakos tuo laiku gyviems muzikams, įskaitant ir L.V. Beethovena) Johannes Kreisler ekscentriko muziko charakteriu, dviejų tomų veikalė "Fantasiestuecke in Callot's Manier", išleistu 1814 metais. Nieko bendro ne turintis, kaip daugelis mano, su R. Schuman draugu H. Kreissle von Heilbron, gimusiu 1812 metais Vienoje (Fr. Schuberto biografo, artimai bendradarbiavusiu Neue Zeit schrift fuer Musik).

Schumanas skambėjo labai įtikinančiai, bet G. Faure - Nacturne in B minor, op. 119 ir Impromptu in F sharp minor, op. 102, jautėsi pakiliimas. O priėjusi prie S. Prokofiev Sonatos No. 3 in A minor, op. 28 pianistė visai atsigavo, pakėlė koncerto lygį ir ligi koncerto paskutinio akordo ji išlaikė.

Antroji dalis buvo išimtinai skirta F.F. Chopeno kūriniam - Barcarole, op. 60, Keturi Im promptus, op. 29,36,51,66 ir Andante Spianato, op. 22.

Besigėrint pianistės geru skambinimu, puikia technika ir kūrinių interpretacija, būtinai reikia pridėti aiškiai pastebimą pažangą padarytą tarp koncertų, kas lankytoją dar maloniau nuteikia. Plojimams nesiliovus, klausytojai turėjo progos išgirsti du M.K. Ciurlionio preliudus ir tai, prieš išsiskirstant, dar labiau pakėlė atsilankiusių nuotaiką.

PIANISTES ALDONOS KEPALAITES KONCERTAS

Pianistė, gerai pažįstama newyorkečiams savo nuoširdumu ir paslaugumu, visuomet susilaukia gausingo klausytojų atsilankymo. Taip buvo ir šį kartą. Salė ir balkonai buvo artipilniai. Programa buvo sunki ir įvairi. Prasidėjo

"Amber Holidays"

1980 M. ESKKURSIJOS Į LIETUVĄ

iš BOSTONO ir NEW YORKO

MASKVA/VILNIUS:

Gegužės 14 — \$ 899.00	Rugpiūčio 7 — \$ 999.00
Gegužės 21 — \$1199.00	Rugpiūčio 13 — \$1199.00
(su Ryga)	(su Ryga)
Birželio 5 — \$ 999.00	Rugpiūčio 28 — \$ 999.00
Birželio 19 — \$ 999.00	Rugsėjo 17 — \$ 899.00
Birželio 23 — \$ 949.00	Rugsėjo 24 — \$ 899.00
Liepos 15 — \$ 999.00	Spalio 8 — \$ 879.00
	Gruodžio 26 — \$ 779.00

Visos grupės aplankys KAUNĄ ir TRAKUS, bus lydimos vadovų. Prie šių grupių galima jungtis iš VISŲ AMERIKOS IR KANADOS MIESTŲ, su papildomu mokesčiu.

Registruokitės iš anksto — GRUPĖSE VIETŲ SKAIČIUS RIBOTAS.

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.

393 West Broadway
P. O. Box 116,
South Boston, Mass. 02127

Telefonas: (617) 268-8764

Norintiems atsikviesti giminės iš Lietuvos tvarkome dokumentus asmeniškai ir paštu — paruošimas yra tik \$40.00.

Trans-Atlantic Travel Service, Inc., vidaus ir užsienio agentūra, turinti daugiausia patyrimo kelionių organizavime, jau nuo 1960 metų SĖKMINGAI ir RŪPESTINGAI išsiunčia visą eilę ekskursijų į LIETUVĄ ir į kitas pasaulio šalis.

Įstaigai vadovauja:
ALDONA ADOMONIENĖ ir ALBINA RUDZIŪNIENĖ.
PRICES ARE BASED ON DOUBLE OCCUPANCY AND ARE SUBJECT TO CHANGES. REGISTERED TRAVEL AGENT # TA 0324

LIETUVIŲ OPERA

Orffo

CARMINA BURANA

ir

Leoncavallo

PAJACAI

1980 m.

Balandžio 19 d., 8 val. vak.
Balandžio 20 d., 3 val. popiet,
Balandžio 26 d., 8 val. vak.

Marijos mokyklos auditorijoje,
67-ta ir California Avenue
Chicagoje

DIDŽIULIS BALETAS. BERNIUKŲ CHORAS OPEROS CHORAS

Bilietai — parteryje: \$17.50, \$15.50, \$12.50, \$9.50
balkone: \$15.50, \$11.50, \$7.50

Gaunami Vaznelių prekyboje, 2501 W. 71st St.
Chicago, Ill. 60629
471-1424

Paštu bilietai užsakomi tuo pačiu adresu,
išrašant čekį Lithuanian Opera Co. pavadinimu

Visus ir iš visur
kviečiame atvykti į spektaklius

A. Vasaitis,
Dirigentas

V. Karosaitė,
Choreografė

S. Baras,
Canio

G. Capkauskienė,
Sopranas

P. Gudas,
Tenoras

C. Kogut,
Nedda

M. Momkienė,
Nedda

J. Savrimas,
Beppe

L. Stukas,
Silvio

D. Hicks,
Režisiorius

J. Puodžiūnas,
Choreografas

A. Brazis,
Tonio

A. Grigas,
Baritonas

Dr. Dovas Zaunius (6)

Dr. Albertas Gerutis

Dr. Zaunius Haagos ir Maskvos konferencijose

Reikia turėti galvoje, kad Ryga anuo metu jaunajai Lietuvos diplomacijai buvo itin svarbus postas. Jau nekalbant apie įvairius reikalus, kuriuos reikėjo tvarkyti su Latvija kaip su kaimynine valstybe, Rygoje rezidavo visų didžiųjų valstybių (išskyrus Vokietiją ir Sovietų Rusiją) diplomatinės misijos, skirtos visoms trims Baltijos valstybėms. Bet ir daugelis kitų valstybių atstovybių buvo bendros visam Pabaltijui, įskaitant kai kuriais atvejais ir Suomiją. Kaune dažniausia veikė tik konsulai, tarnybiškai priklausomi Rygoje įsikūrusių pasiuntinybių ar kitokio rango diplomatinų misijų. Tikslai po to, kai ir Lietuva buvo pripažinta de jure Vakarų Santarvės didžiųjų valstybių, būklė pamažu ėmė keistis. Nuo tada viena valstybė po kitos įsteigė atskiras pasiuntinybes Lietuvos laikinojoje sostinėje.

Kokia savaime žiauri ironija: Neturėjusios kaip savo istorinės praeities, Latvija ir Estija buvo Vakarų Antantės pripažintos de jure anksčiau nekaip Lietuva! Taip įvyko daugiausia dėl Varšuvos intrygų, bet, iš dalies, ir dėl mūsų pačių praeities nuodėmių, būtent nepajėgumo atsispirti svetimoms įtakoms. Tokio kelis šimtmečius trukusio proceso išdavoje lietuvių tautos gyvenamieji plotai vietomis nustojo aiškių ribų, miestai susvetimėjo, o nemažų teritorijų netekome negrįžtamai. Didelius plotus užleidome vokiečiams, lenkams ir net gudams...

7. Dr. Zaunius Haagos ir Maskvos konferencijose

Bet grįžkime prie d-ro Zauniaus. Būdamas atstovu Rygoje, jis turėjo reikalų ne tik su latvių įstaugomis, bet — daugiau nekaip tokiais atvejais paprastai — ir su svetimų valstybių diplomatais, nes daugelis jų buvo akredituoti ir prie Lietuvos vyriausybės. Savo archyve turi vieną kitą iškarpa, iliustruojančią to meto praktiką. Pvz., "Lietuva" (Kauno oficiozas) paskelbė 1922 m. kovo 16 d., kad italų atstovas Vivalba pranešė per d-rą Zaunį, kad Genujos konferencijos (apie ją dar bus kalbama) data nustatyta balandžio 10 d. Dienraštis "Laisvė"

APAČIOJE: 1931 m. įvykęs Diplomatinio Korpuso priėmimas pas Lietuvos Užsienio reikalų ministrą Dr. Dovą Zaunį ir Vincę Jonuškaitę-Zaunienę. Nuotraukoje iš kairės sėdi: ponios Grauzininė, Dailidienė, Balutienė, Čarneckienė, Jonuškaitė-Zaunienė, Moratt, Sidzikauskienė, Ristelhueber, Klimienė, Peston, Durloo. Stovi: Dailidė, Dr. J. Šaulys, Vanagas, Leppik, Klimas, Čarneckis, Ristelhueber, Preston, Niederle, Dr. Dovas Zaunius, Amadori, Merkis, Kuntchbull-Hugeson, Karski, Balutis, Moratt, Sidzikauskas, Bizauskas, Liepinš, Fullerton, Baltrušaitis, Durloo, Dr. K. Grauzinis.

įdėjo 1922 m. rugsėjo 9 d. "Eltos" žinią, kad "rugsėjo 8 d. rytą išvažiavo Kaunan Anglu Atstovas Pabaltės Valstybėms Wiltonas su Lietuvos atstovu Latvijai Zaunium. Kaune juodu būsią keletą dienų".

Šia proga galima pastebėti, kad Zaunius gerai kalbėjo angliškai, kas anais laikais nebuvo savaime suprantamas dalykas. Zauniaus lankytoji prūsų mokykla jau tuomet daugiau orientavosi į anglų kalbą, tuo tarpu kai carinėje Rusijoje (o ir nepriklausomoje Lietuvoje) vis dar vyravo prancūzų kalba, nors jos tarptautinis svoris pradėti mažėti. Beje Zaunius išmoko ir prancūzų kalbos.

Bet ne tik nemaža diplomatų buvo įsikūrę Rygoje. Ten apsigyveno taip pat daugelis užsienio spaudos atstovų, kurie sekė gyvenimą ne tik Baltijos valstybėse, bet ir Sovietų Rusijoje. Pačion Maskvon svetimų žurnalistų anais laikais nedaug tebuvo įsileista. Ryga vienu metu pasidarė centras, iš kurio buvo sekamas gyvenimas visoje Rytų Europoje. Dėl tos priežasties Lietuvos pasiuntinybei teko turėti nemaža reikalų su užsienio žurnalistais. Vėliau nevienas stambesnis užsienio laikraštis, o ypač daugelis spaudos agentūrų laikė ir Kaune savo nuolatinis korespondentus.

Tik prabėgomis pastebėsiu, kad, pav., Jungtinės Amerikos Valstybės diplomacija ypač ilgai panaudojo Baltijos valstybių sostines, ypač Rygą, gyvenimui Sovietų Rusijoje sekti. Nevienas vėliau pagarsėjęs kaip "sovietologas" USA ambasadorius savo pirmuosius penčius užsitaravo Rygoje ar Taline. Galima priminti, kad Jungtinės Amerikos Valstybės pripažino Sovietų Sąjungą de jure tikrai 1933 metais, išrinkus prezidentu F. D. Roosevelta.

Zauniui esant Rygoje, vyriausybė jam pavedė vadovauti Lietuvos delegacijoms keliose tarptautinėse konferencijose. Viena tokių konferencijų atidaryta 1922 m. birželio 26 d. Olandijoje, Haagos mieste. Pati konferencija sušaukta kaip Genujos konferencijos tęsinys. Ypač britų premjero Lloyd Georges iniciatyva Genujoje susirinko visų Europos valstybių konferencija, kuriai pavesta apsvarstyti priemonės pokariniam Europos valstybių gyvenimui, ypač ūkio srityje, normalizuoti. Į konferenciją buvo pakviestos taip pat Sovietų Rusija ir Vokietija. Joje dalyvavo ir Lietuva.

Nors Genujos konferencija buvo sukėlus daug vilčių, tačiau ji rezultatų nedavė, bet užtat sovietai ir vokiečiai sudarė pagarsėjusią Rapallo sutartį, pagal kurią padėti pagrindai glaudžiam bendradarbiavimui tarp Berlyno ir Maskvos. Separatinė Rapallo sutartis neabejojamai ėjo Hitleriui pavyzdžiu, kai jis 1939 metų va-

sarą susimokė su Stalinu (Hitlerio-Stalino paktas).

Nepasisėkus Genujos konferencijai, nusišaukta Haagoje sušaukti naują konferenciją. Ji turėjo toliau svarstyti priemones pokariniam Europos gyvenimui atstatyti naujai pagrindais. Lietuvos delegacijos pirmininku paskirtas Dr. D. Zaunius ir nariu Jonas Aukštuolis, diplomatinis atstovas Olandijoje.

Prieš išvažiudamas į Haagą, Dr. Zaunius painformavo "Eltos" atstovą apie konferencijos tikslus. Nušvietęs, kad konferencijoje būsią svarstomi pirmiausia ekonominiai klausimai, liečią Rusijos atstatymą, pasiuntinys išsitarė: "Konferencijoje mums reikia dalyvauti dėlto, kad gvildenamieji joje klausimai — Rusijos atstatymas — mums kaip artimiausiems Rusijos kaimynams, turi itin didžios svarbos, nes Rusijos atstatymas gali turėti nemažos įtakos ir į kai kuriuos Lietuvai rūpimus klausimus. Konferencijoj bus pakankamai progos supažindinti konferencijos dalyvius su Lietuvos klausimu. Visiems turi būti aišku, kad be Vilniaus klausimo išrišimo taikos rytuose nebus ir tuo pačiu nebus galimas rimtas Rusijos atstatymas. Ne be to, kad konferencijoje bus progos atremti skleidžiamus lenkų šmeižtus ir varomą jų melagingą propagandą".

Dr. Zaunius buvo išrinktas į konferencijos centrinę ir į skolų komisijas.

Kaip Zaunius paminėjo prieš susirinkus konferencijai "Eltos" bendradarbiui, lietuvių delegacijai turėjo progų supažindinti dalyvius ir spaudą su Lietuvos problemomis. Haagos dienraštis "Telegraaf" įdėjo pasikalbėjimą su Dr. Zaunium, kuris pristatytas kaip dalyvavęs "visose Pabaltės konferencijose, kurios įvyko pradant 1919 metais". Atstovas nurodė, kad "konferencijos pasisekimas turi mums didelės vertės. Mes karštai pageidaujame, kad normalūs ekonominiai santykiai tarp Vakarų Europos ir Rusijos būtų nustatyti, nes prekyboje tarp šitų kraštų mes galime turėti svarbų vaidmenį kaip tranzito kraštas ir prekybos teritorija. Reikia pastebėti, kad trumpiausias tarp Vakarų Europos ir Rusijos kelias eina per mūsų kraštą".

Bet čia pat Dr. Zaunius atkreipė olandų laikraščio bendradarbio dėmesį į tai, kad "dalis minėto geležinkelio yra teritorijoje, kuri užimta lenkų kariuomenės". Atstovas dar pastebėjo, kad "iki didžiausi tarp Lietuvos ir Lenkijos nesupratimai nebus išlyginti, draugiškas su Lenkija bendradarbiavimas rimtais pagrindais nėra galimas".

(Bus daugiau)

ATITAIŠYMAI

Dirvoje Nr. 11, 7 psl. 3 skiltyje atspausa "Inž. Kairys, anuomet redagavęs "Darbo Lietuvą"... Turėjo būti "Darbo Balsa".

Toje pačioje skiltyje atspausa "Jaunoji Zaunienė, deja, neilgai tegyveno ir mirė 1922 m. vasario mėn." Turėjo būti "mirė 1923 m. vasario mėn."

Dirvoje Nr. 13, 7 psl. 2 skiltyje atspausdinta "Taip 1920 metų sausio pradžioje..." Turi būti "Taip 1921 metų sausio pradžioje..."

Australijos lietuviai

Antanas Laukaitis

VASARIO 16-JI
ADELAIDĖJE

Nepriklausomybės šventės minėjimas buvo pradėtas per Etninės radijo stoties lietuviškąją valandėlę, kur buvo duota šiai šventei pritaikinta programa, pagrindinį žodį tariant Apylinkės pirmininkui Č. Zamoiskiui. Pagrindinis šventės minėjimas prasidėjo vasario 17, ryte prie Lietuvių Namų ir Katalikų Centro aikštelėse pakeliant tautines Lietuvos vėliavas. Bažnyčioje, organizacijoms dalyvaujant su savo vėliavomis, pamaldas atlikė klebonas kun. A. Spurgis, MIC. Lietuvių Namuose įvykusiame pagrindiniame rengime, kurį atidarė LB Adelaidės Apylinkės pirmininkas, šios šventės proga buvo pakviesti žodį tarti jaunimo atstovai: V. Dunda, E. Dryžienė, M. Verbylienė, S. Kubilius ir A. Zamoiskis, iš kurių kiekvienas kalbėjo skirtinga tema, kas suteikė įdomią naujieną visam šventės minėjimui. Jaunųjų kalbėtojų išreikštos mintys buvo originalios ir aktualios, kas gausių minėjimo klausytojų buvo labai nuoširdžiai priimta.

Meninę dalį išpildė tautinių šokių grupė "Žilvinas", vadovaujama B. Sabecko, akordeonu grojant L. Vasiliūnui ir gitara pritariant V. Venciui. Jaunųjų mergaičių choras "Eglutės", vadovaujamas solistės G. Vasiliauskienės jausmingai sudainavo tris dainas, kai jaunasis puikus deklamatorius S. Kubilius savo meną parodė B. Brazdžionio eilė raštyje "Pamokslas". Meninė dalis buvo užbaigta choro "Lituanian", vadovaujant dirigentei G. Vasiliauskienei, dainomis.

Minėjimo metu, Adelaidės Lietuvių Moterų Sekcija pagerbė šių metų abiturientus, įteikiant jiems dovanėles. Taip pat buvo pagerbti ir apdovanoti šiais metais baigę Lituanistinius Kursus jaunuoliai. Australijos Lietuvių Fondas yra paskyręs \$250.00 premiją daugiausiai lietuviškoje veikloje besireiškiančiam jaunuoliui, kurią gavo Jonas Mockūnas, šią dovaną įteikiant švietimo reikalų narei B. Mockūnienei ir Lituanistinių Kursų vadovei Iz. Davis. ALB Krašto Valdybos Pulgio Andriušio premiją laimėjo Sietynas Kubilius ir A. L. Fondo, kaip geriausiai išlaikiusi lietuvių kalbos egzaminus, premiją gavo Marytė Verbylienė. Šių metų Adelaidės abiturientai, kuriems dovanas įteikė p. Petkūnienė yra: Viktoras Dunda, Laima Gurskytė, Julija Gutytė,

Sietynas Kubilius, Raimondas Navakas ir Puriena Pečiulytė.

Šventės minėjime, be labai gausiai apsilankusių lietuvių, dalyvavo estų, latvių, ukrainiečių ir Pavergtų Tautų atstovai, kurie savo bendruomenių vardu sveikino lietuvius. Visas šis iškilmingas minėjimas buvo baigtas prie paminklo žuvusiems, sugiedant Marija, Marija ir Lietuvos himną.

Didesni ir mažesni Vasario 16-sios šventės minėjimai įvyko ir kitose mažesnėse lietuvių kolonijose. Toliajame Perth'o mieste tuo metu lankėsi Australijos Krašto Valdybos pirmininkas Vyt. Neverauskas ir valdybos narys L. Gerulaitis, kurie savo dalyvavimu įnešė šventiško iškilmingumo. Šis gražusis Australijos miestas, kuriame gyvena apie 300 lietuvių, neturi savo nuolatinio lietuvių kunigo, tačiau jau kuris laikas lietuvius aptarnauja svetimtautis kunigas T. Tomich, kuris ir Vasario 16-sios proga atlikė iškilmingas pamaldas lietuvių kalba. Jis pasidarė didelis lietuvių draugas ir globėjas, labai daug padedantis visuose lietuvių reikaluose. Be meninės dalies, pagrindinę paskaitą skaitė Krašto Valdybos pirmininkas V. Neverauskas, nušviesdamas lietuvių gyvenimą nuo pat atvykimo iki dabar.

Brisbanėje minėjimas praėjo labai jaukiu ir gražioje nuotaikoje, į jį ypatingai įtraukiant daug jaunimo. Atidarymo žodį tarus K. Bagdonui, į salę buvo įnešta Lietuvos vėliava ir pagerbus mirusius, bei kapelionui kun. dr. P. Bačinskui sukalbėjus invokaciją, V. Musteikis, vietoj paskaitos, skaitė rašinį, kaip lietuvaite iš Rusijos parnešė lietuvišką vėliavą ir ją įteikė mūsų kariuomenei. Meninę dalį išpildė visas Brisbanės jaunimas. Šių metų minėjimas buvo ypatingai gausus, nes jame dalyvavo kone visi šio miesto lietuviai.

KREPŠININKAI I PERTH'Ą

Velykų švenčių metu Australijos lietuvių vyrų krepšinio rinktinė, paskutiniosios sporto šventės metu Canberroje, sudaryta iš geriausių klubų žaidėjų, skrenda į tolimąjį Vakarų Australijos sostinės miestą Perth'ą, kuris nuo Sydneyaus randasi už daugiau kaip 3000 mylių. Šiame mieste gyvena apie 300 lietuvių, kurie dėl tolimų nuotolių, yra, daugiau ar mažiau, atskirti nuo viso Aus-

trijos lietuviško gyvenimo. Nors iki šiol Australijoje lankėsi gana nemažai svečių menininkų, sportininkų ir kitų iškilųjų užsienio lietuvių, tačiau tik Kanados lakštingala Gina Čapkauskienė išdrįso perskristi šį miestą skiriančias dykumas ir šiuos malonius Vakarų Australijos lietuvių kultūriniai pradžiuginti.

Šiuo metu Perth'o lietuviai pergyvena savo renesansinį atgimimą. Pradėjo veikti jaunimo organizacijos, tautiniai šokiai ir, svarbiausiai, jie įsigijo savo namus, apie kuriuos ir sukasi dabar visas gyvenimas. Seniau čia veikė ir sporto klubas, tačiau, geresniems žaidėjams išsikėlus gyventi į didesnes lietuvių kolonijas, jis užsidarė. Praeitais metais, kelių sportininkų veteranų pastangomis, ALFAS valdybos pirmininkui J. Jonavičiui paraginant, buvo ir vėl įsteigtas lietuvių sporto klubas "Taurus", kuris net norėjo rengti visas Australijos lietuvių sporto šventę. Dėl didelių nuotolių ir stambių finansinių išlaidų, ši šventė nebuvo duota Perth'ui, tačiau buvo nutarta siųsti vyrų krepšinio rinktinę, kuri ten sužais su V. Australijos rinktinė ir stipria latvių komanda. Pagrindinis išvykos tikslas yra moralinai ir materialinai padėti Pertho lietuviams sportininkams, parodyti vietiniam jaunimui, kad jau čia gimęs Australijos lietuvių sportininkas, yra stiprus, pajėgus ir vieningas, galintis lygintis ir su pačiomis geriausiomis Australijos krepšinio komandomis. Vyrų krepšinio rinktinėi vadovauja rinktinės treneris Stasys Šutas, kai su komanda vyks ir ALFAS valdybos pirmininkas Jurgis Jonavičius ir aš. Tikiuosi, kad ir kitiems pasaulio lietuviams bus įdomų vėliau pasikaityti, kaip gyvena šio tolimojo ne tik krašto, bet ir miesto, kuris yra apsuptas turtingiausiais žemės turtais, lietuviai.

FOREMAN

With 5 years experience. Challenging position with progressive industrial metal fabricating firm. Principally job shop operation specializing in blow pipe work and heavier sheet metal contracting for industry. Well equipped, successful, 130 employee, open shop. Actual experience in similar plant a necessity. Leadership, dedication and ingenuity are prerequisites. ALSO NEEDED

EXPERIENCED BLOW PIPE INSTALLERS

Salary open. Good benefits. Address resume to:

GEORGE MILLER

BOX 12748

MEMPHIS, TENN. 38112

OR CALL 901-452-5200

9 a.m. to 5 p.m. (9-19)

OPPORTUNITY FOR PROFESSIONAL HELP

For 313 bed General Hospital

REGISTERED RESPIRATORY

THERAPIST

Must be C.R.T.T. or Eligible for certification. For all shifts

REGISTERED NURSES

For all services and all shifts.

Salary commensurate with experience

and ability. Liberal personnel policies

& fringe benefits. Apply call or write

to: Personnel Office

ST. MARY'S HOSPITAL

129 N. 8th Street
East St. Louis, Ill.
618-274-1900
An Equal Opportunity Employer (16)

Pasikalbėjimas su vm

Jūratė Statkutė de Rosales

Susipažinti asmeniškai su vm teko man pernai. Trumpo pasisveikinimo metu, užsiminiau, kad visada su malonumu skaitau jo politinius komentarus Dirvoje.

Vertinu vm sugebėjimą išryškinti tuos įvykius, kurie mums, lietuviams, turėtų labiausiai rūpėti. Dar labiau vertinu jo nuoseklumą žvelgiant į sovietus: ir vm ir aš žinome, jog meška visada liks tokia pati, kad ir kaip imantriai stengsis įlįsti į avies kailį. Daug kas vakaruose tiki, kad meška ir avies kailį telpa. VM tos klaidos nedaro.

Visai neseniai, reto blaivumo - ir lyg prošvaistė tarptautinės spaudos svaichiojimuose - buvo vm išreikšta nuomonė apie sovietų balerinos ilgą išlaidą kymą sovietiniame lėktuve New Yorko aerodrome ir jos gražinimą į Rusiją. VM daryti priekaištai JAV pareigūnų nesusingaudymui padėtyje buvo, mano manymu, visiškai teisingi.

Kartais vm ir mano nuomonės nesutampa. Tuomet gal yra svarbu ne tiek ginčytis ir ginti "savo nuomonę", kiek sulgynti kokias duomenimis buvo vadovautasi iš vienos ir iš kitos pusės ir įžiūrėti kodėl vienur ir kitur darytos išvados nesutapo.

Antai nuomonių skirtumas atsirado kalbant apie sovietų auksą. S.m. vasario 28 dienos Dirvoje, vm nesutinka su mano būstavimais kiek tai liečia galimus sovietų auksą rezervus ir berods visiškai teisingai pastebi: "Kremliaus valdovai daugiau tiki į savo karinę jėgą negu į geltoną metalą". Tuomi abejoti netenka. Tačiau reikia prisiminti, kad Kremliaus valdovai negali sau leisti liuksavo be absoliutaus reikalo karinę jėgą panaudoti prieš JAV ir jiems bus būtina ieškoti kitokių JAV-bių įveikimo priemonių. Auksas yra viena iš daugelio kitų galimybių, vien jau todėl, kad tai esąs nepaprastai jėgos psichologinis įrankis.

Nurodymui, kad sovietai ne gali daug auksą rezervų turėti, vm cituoja londonišką The Times, kuris informuoja, kad sovietai 1977 metais iškasė 444 t. auksą. Pasirodo, jie tais pačiais metais vakarams pardavė 400 t. auksą. Sovietams reikėjo nurodyti, kad to auksą pardavimas nebuvo paimtas iš rezervų ir tuo pačiu nesulipnino sovietų ekonomijos.

Pietų Afrika turi žymiai mažesnį kasyklų skaičių, negu sovietai. Tačiau kiek auksą tas didesnis skaičius sovietų kasyklų duoda - sovietai šiuo metu mums nepasakys. Iš mūsų pusės, toje temoje viskas gali būti tik spėliojimai ir nežinia.

Taigi belieka žiūrėti į tai, ką mes tikrai žinome. Zinome, kad Pietų Afrikos auksą gamyba dažniausiai svyruoja tarp 800 ir 700 t. į metus. Zinome, kad Pietų Afrikos auksą kasyklos apima palyginti nedidelį plotą Wittersrande ir Orange.

Drauge žinome, kad šešto dešimtmečio pradžioje, kai auksas buvo Amerikoje konversinė vertybė ir tuo pačiu sovietams neturėjo politinės svarbos, sovietai atvirai skelbdavo

žinias apie jų auksą kasyklų skaičių. Prie tradicinių kasyklų Urale, sovietai tuomet atžymėjo šešis kasimo punktus išdestytus milžiniškoje senos formacijos kalnų grandyje, kuri lyg puslankis juosia Sibirą iš pietų ir rytų, prasideda prie Baikalo ir baigiasi su Kolyms kalnynu imtinai prie Kamčatkos. Žemėlapij su sovietų auksą kasyklų punktais tuomet atspausdino Dirva drauge su vienu mano straipsniu, kuris pabrėžė šio žemėlapijo svarbą (Dirva, 1972 m. gruodžio 8 d. Nr. 94).

Kas atsitiko toje kalnų grandyje 70-tame dešimtmetyje, jau mes nežinome, nes tuo metu auksas pradėjo įgyti kas kart daugiau svarbos ir sovietai pradėjo susilaikyti nuo žinių skelbimo. Tačiau auksą vertei didėjant sunku būtų patikėti, kad sovietų dėmesys savo auksui būtų sumažėjęs. Jis galėjo tik padidėti, ir perspektyvų bei eventualių kasyklų skaičius galėjo tik daugėti.

Kartais nejuočiomis išlenda yla iš maišo. Septinto dešimtmečio vidury netikėtai pastebėjau viename Lietuvos laikraštyje žinutę, kad Urale buvo iškastas nepaprasto dydžio gryno auksą gabalas, svėręs (jei atmintis manęs neklaidina) arti trijų kilogramų. Tokį neįtikėtina gabalą galima iškasti tikrai nepaprastai turtingoje ir koncentruotoje gijoje.

Palyginimui tenka pav. paminėti, kad vakaruose šiuo metu yra vartojamas auksą kasi-mui mašinoms, kurios gali išskirti net smulkiausias auksą dulkes esančias uoloje, malimo keliu.

VM atžymėtas nurodymas, kad CIA skaičiavimu sovietų auksą rezervai 1964 metais buvo kritę iki 1,750 t. yra greičiausiai tikslūs. Tuo metu auksas politinės vertės dar beveik neturėjo. Ekonominė vertė irgi buvo dirbtinai aprubežiuojama dolerio konversijos būdu. Pamenu, kad kaip tik tai tarp 50-to ir 60-to dešimtmečių tekdavo matyti Venezuelos Guayanojė deimantų ieškotojus, kurie išplovę upėje auksą, o ne deimantus, auksą gabalėlius paprasčiausiai atgal mesdavo į upę. Venezuelos 'Callao' vardo auksą kasyklų vietovė tuomet buvo dalinai apleista ir man pačiai dar ten teko ne kartą pirkti iš nusikurdusių vietinių gyventojų neapdirbtą auksą gabalėlius, mokant mažiau dolerio už gramą. Dabar, toje pačioje Callao vietovėje, vietinė valdžia įnešė netoli 50-ties milijonų dolerių investiciją ir nacionalizavo auksą eksploatacijos teises.

Jei tiek dėmesio buvo parodyta auksui naftos pertekusioje Venezueloje, tai tikrai nemažiau dėmesio bus parodyta tuo klausimu ir pasaulio valdžios siekiančioje sovietijoje. Su kokiais rezultatais? Nei vm, nei aš to šiandien negalime žinoti. Abu galime tikrai spėlioti remdami savo spėliojimus tokiais duomenimis, kurie mums yra prieinami. Abu vienodai galime suklysti. Toks dažniausiai yra visų spėliojimų likimas ... su mažomis išimtimis.

Lietuvių Bendruomenės ir Jaunimo Sąjungos valdybų konferencija

ANTANAS JUODVALKIS

Platesnės apimties konferencija įvyko 1980 m. kovo 22 ir 23 d.d. Detroito Dievo Apaizdos lietuvių parapijos Kultūros Centre, Southfield, Mich.

Konferencijoje dalyvavo: PLB pirm. Vytautas Kamantas ir 7 valdybos nariai, JAV LB Krašto valdybos pirm. Vytautas Kutkus ir 8 nariai, Kanados LB pirm. Jonas R. Simanavičius ir 4 nariai, Pasaulio Lietuvių Jaunimo s-gos pirm. Gintaras Aukštuolis ir 5 nariai, JAV LJ S-gos vykd. vicepirm. Rusnė Baltrušaitytė ir 2 nariai, Kanados LJ S-gos pirm. Laima Beržinytė ir 3 nariai, "Pasaulio lietuvių" redakcija — vyr. red. Romas Sakadolskis ir 3 redaktoriai, Lituanistinės Katedros steigimo įgaliotinis Leonas Raslavičius, VITOS tautinių šokių šventės komiteto pirm. Jonas Talandis ir kitų institucijų nariai, iš viso 43 dalyviai.

Tai pirmą tokio pobūdžio ir apimties šiaurės Amerikos Lietuvių Bendruomenės konferencija. Konferencijai buvo pateikta plati darbotvarkė, kuriai apsvaistyti pritrūko numatyto laiko ir teko pridurti nakties. Konferencijai pasikeisdami pirmininkavo Vytautas Kamantas, Vytautas Kutkus ir Jonas R. Simanavičius, Konferencijos globėjai — JAV LB Krašto valdyba, vykd. vicepirm. Jono Urbono asmenyje, sudarė geras darbo sąlygas, aprūpino kavą ir net vakarienę pateikė posėdžių salėje, tuo sutalpydamas laiką.

Antrosios Pasaulio Lietuvių Dienos

Pranešimą padarė V. Kleiza, pagrindu paėmęs R. ir E. Sakadolskių paruoštą projektą. Reikėjo nutarti kur PL Dienas daryti ir ko-

kie renginiai turėtų įeiti. Į II PL Dienų sudėtį numatyta įjungti PLJ kongresą, sporto žaidynes bei kitus kultūrinius įvykius. Vietos klausimas yra labai svarbus, nes reikia turėti tinkamas aikštes, sales, susisiekimą ir kitas patalpas. Buvo pasiūlytos 3 vietovės: Chicago, Clevelandas ir Detroitas. Po ilgesnių diskusijų ir aptarimų, daugumos nuomone, buvo pasirinkta Chicago, kaip tirščiausiai lietuvių apgyventas centras, turįs pakankamai prietirusių visuomenininkų, iš kurių bus sudaromi gausūs komitetai. Į II-jų PL Dienų rėmus įeina: VI PLB seimas, V PLJ kongresas, VI ji dainų šventė, sporto žaidynės, meno parodos, gal opera ir kiti kultūriniai renginiai. II PL Dienos įvykis 1983 metais liepos mėn. pradžioje, Chicagoje. Netrukus bus sudarytas organizacinis komitetas į kurį turėtų įeiti atstovai šių organizacijų: PLB, JAV LB, Kanados LB, PLJ S-gos, ŠALFASS, dainų šventės ir kitų komitetų pirmininkai. Antrąsias Pasaulio Lietuvių Dienas rengia PLB valdyba, talkinama JAV ir Kanados LB Kraštų valdybų.

Lituanistikos studijų Katedra

Lituanistikos studijų Katedros steigimą referavo Leonas Raslavičius. Pirmiausiai supažindino su jau veikiančia Harvardo universitete ukrainiečių išlaikoma ukrainistikos Katedra ir studijų centru. Ukrainiečiams kainavo netoli 4 milijonų dolerių. Mums, lietuviams, reikėtų tenkintis mažesnės apimties studijomis ir darytis į pigesnius universitetus.

L. Raslavičius aplankė ar kitokiu būdu susirišo su 4

universitetais, kuriuose dirba lietuviai profesoriai, yra lit. bibliotekos ir kt. Štai tie universitetai:

1. OHIO STATE UNIVERSITY, Columbus, Ohio. Jame profesoriauja dr. R. Šilbajoris ir sąlygos gautos raštu. Lietuviai turėtų įnešti bent 600,000 dol., o universitetas ir kiti fondai pridėtų 200,000 dol. Kapitalas būtų nejudomas, o naudojamos palūkanos.

2. KENT STATE UNIVERSITY, Kent, Ohio. Čia dirba lietuvių draugas prof. dr. J. Cadzow. Jo nuomone, čia būtų galima gauti tas pačias sąlygas, kokias siūlo Ohio State universitetas. Yra didelė lituanistikos biblioteka.

3. UNIVERSITY OF ILLINOIS at CHICAGO CIRCLE. Jame veikia lituanistiniai kursai, dėlsto Marytė Saulaitytė-Stankuvienė. Smulkesnių žinių apie sąlygas negalėjo patirti. Nori gauti Ohio univeriteto pasiūlymo sąlygas ir tik tada žada pateikti savo sąlygas.

4. U.C.L.A., Los Angeles, Calif. Čia dėsto visiems gerai žinoma profesorė dr. Marija Gimbutienė. Kiek teko patirti telefonu, finansi-

nės sąlygos būtų lengviausios, nes reikėtų įmokėti tik 250,000 dol., bet kol raštu neturime, tai negalima rimtai svarstyti. UCLA norėtų pavadinti BALTIC STUDIES, o ne Lithuanian Studies. Gal tas būtų mums priimtina, nes kainuotų bent 250,000 dol. mažiau.

L. Raslavičiaus surinktais daviniais, pirmųjų trijų universitetų sąlygos yra labai panašios ir charakteringos valstybiniais universitetams.

Išklausius pranešimą ir dalyvių pasisakymą priimtas principinis nutarimas, kad Lituanistikos Studijų Katedra steigtina ir pavesta PLB valdybai toliau rūpintis jos ateitimi.

Finansiniai reikalai

Pranešimą padarė PLB išdininkas M. Šilkaitis ir PLJ S-gos pirm. G. Aukštuolis. PLB valdyba nuolatinų pajamų šaltinių kaip ir neturi, neskaitant konstitucinių nedidelių įnašų. Pateikė PLB kasos stovį ir "Pasaulio lietuvių" padėję. Aliarmuojančios padėties nėra, bet laikas susirūpinti, nes veiklai išsiplėtus, daugiau reikia ir pinigų jai finansuoti.

PLJ S-gos finansinį pagrindą sudaro kongresų rengimo likučiai, kuriais remiasi tolimesnė veikla.

Išdininkas M. Šilkaitis pateikė projektą PLB valdybą aprūpinti nuolatinėmis pajamomis. Dėl laiko stokos, šioje konferencijoje jis nesvarstytas, bet paprašytos Krašto valdybos su juo susipažinti ir savo nuomonę pareikšti.

Baigus bendrą posėdį, po vakarienės, atskirų sričių komisijos užsadarė kambariuose savo specifinius reikalus aptarti.

Sekmadienio (III. 23 d.) posėdį pradėjo numatytu laiku ir komisijos pranešė savo svarstybių išvadas:

Kultūros reikalų komisijos vardu pranešė V. Kleiza. Be kitų reikalų, numato

sušaukti, dar šį rudenį, kultūrininkų konferenciją ir nustatyti kultūrinės politikos pagrindus.

Švietimo komisijos vardu pranešė Linas Rimkus. Toliau mokslui priemonės, didinti lit. mokyklų mokinių skaičių, ruošti lit. kursus bei studijų savaites mokytojams ir studentams.

Politinė komisija buvo gausiausia ir ilgiausiai posėdžiavo. Jiems pritrūko laiko Kultūros namuose ir posėdį tęsė viešbutyje. Pasiūlymų išvadas padarė Saulius Kuprys. Remia kun. K. Pugevičiaus vedamą Lietuvių Informacijos Tarnybą ir dėkoja už darbą. Numato ir toliau rūpintis Lietuvos Diplomatinijos tęstinumu ir prašo Diplomatinijos šefą skirti naujus narius. Dėkoja kongresmanui ir senatoriui už įneštus įstatymų projektus, užtikrinti diplomatų tęstinumą.

Socialiniai reikalai. Pranešimą padarė dr. A. Butkus. Studijuojamos galimybės statyti seneliams namus su Fed. valdžios parama. Surinkti duomenis apie visus lietuvius, gyv. šiaurės Amerikoje, padėti patariamais soc. klausimais ir t.t.

Sporto sekcijos vardu pranešė Algis Rugienius. Pritaria PL Dienų apimtyje vykdyti sporto žaidynes, organizuoja jaunųjų sportininkų išvyką į Australijos Lietuvių Dienas, įvykstančias 1980. XII. 19 — 1981. I. 10. Metinės sporto varžybos įvyks š. m. balandžio 26-27 d. Detroito, kuriose dalyvaus 5-600 sportininkų.

"Pasaulio lietuvis". Pranešimus padarė admin. Daina Kojelytė ir redaktorė Emilija Sakadolskienė. Abu pranešimai išdėstyti raštu ir įteikti visiems dalyviams. Diskusijų metu ne tiek kalbėta dėl turinio, kiek svarstytas nepateisinamas vėlavimas. Vyr. red. R. Sakadolskis pranešė, kad vėlavimosi blogybę redakcija ži-

(Nukelta į 10 psl.)

Iš Lietuvių Bendruomenės ir Jaunimo Sąjungos konferencijos Detroito kovo 22-23 d. Iš kairės LB krašto valdybos pirm. V. Kutkus, Kultūros tarybos pirm. I. Bublėnė, Švietimo tarybos pirm. J. Kavaliūnas, socialiniams reikalams kv. vicepirm. dr. A. Butkus ir kt.

J. Urbono nuotr.

Dalis konferencijos dalyvių.

J. Urbono nuotr.

Kaip vertinama 'ŠIRDIS IŠ GRANITO'

Skaudi knyga apie

skaudžius įvykius

Skaitytojo minty, be pagrindinių kategorijų, gerai ir blogai parašytų knygų, susirikiuoja dar linksmosios, liūdnosios, nuobodžiosios, įdomiosios, etc. etc. ir... skaudžiosios. A. Spalio "Širdis iš granito" — skaudi knyga, nes ji kalba apie skaudžiuosius Lietuvos istorijos įvykius — antrąją sovietų okupaciją. Iš tikrųjų, šis romanas apima maždaug vienu metų laikotarpį iš to siaubingo dešimtmečio pradžios, kada Lietuvoje vyko partizaninės kovos ir kada dar buvo naiviai tikimasi pagalbos iš Vakarų.

Romano veikėjai seni pažįstami iš "Gatvės berniuko"

ko nuotykių", užaugę į vyrus ir moteris kartu su savo skaitytojais. Gal todėl jie skaitytojui savitiškai artimi, sybarūs, nes kas gi nenorėtų sužinoti vaikystės draugų likimo?

Tačiau nors "Širdis iš granito" vėl sutinkame pajodžargą Nijolę, išaugusią į gražią patriotišką merginą, Antaną Alėjūną, įsijungusį į miško brolių eiles ir Joną Vaitą-Pomidorą, tapusį rūsčiu ir pavojingu MGB kapitonu, jie visi žymiai silpnesni ir mažiau tikri suaugusiųjų rolėse. Nors Alėjūno — Nijolės — Vaito meilė trikampyje yra pagrindinis romano variklis bet veiksmas čia per dažnai skaitytojui, užuot parodžius, atpasakojamas autorius lūpomis, o veikėjai per daug stereotipiški. Alėjūnas ir Nijolė — pasišventę idealistai, tartum viduramžių riteriai, "be baimės ir dėmės", tačiau ir be žmogiško veido, o neigiamieji c h a r a k t e r i a i prabėgom juodžiausiu pieštuku. Tik Jonas Vaitas, bundančios sąžinės, meilės "liaudies priešui" ir nusivylimo idealizuotam komunizmui plėšomas, yra gyvas.

Ar per netolima praeitis, ar tragiškų įvykių per plati bei per gili apimtis surakina mūsų autorių plunksnas ir mintis, kad knygos apie tu skaudžių įvykių metus vis gimsta mažakraujės, o jų veikėjai negyvena, bet vaidina, kalbėdami ir mirdami su patosu. Iš šios rūšies romanų tik Ramono "Kryžiai" išvengė egzaltuoto "gyve-

nimo scenoj" ir kol kas dar nesulaukė sau antrininko.

"Širdyje iš granito" tačiau yra ir gerų epizodų, pulsuojančių veiksmu ir įtampa (partizanų kovos su okupanto naikinančiais pulkais; sužeisto partizano gydymas; vaistų vogimas; miestelio užpuolimas; mirtii Jono Vaito ėjimai visagalės NKVD šachmatų lentoje ir pan.). Tokios ištraukos — naudinga lektūra liuanistinėse mokyklose Lietuvos istorijos pamokoms pagyvinti.

"Širdis iš granito" yra priešpaskutinė knyga iš A. Spalio "Vienos kartos istorijos ciklo". Šis ciklas, prasidėjęs "Gatvės berniuko nuotykiu" — vaikyste nepriklausomaj Lietuvoj — apima savo veikėjų margus gyvenimus okupacijų ir karo audrose, sekdamas juos nuo mokyklos suolo iki Sibiro, nuo partizaninių kovų iki išeivio dalios Vakaruose.

Nijolė Jankutė
(Laiškais Lietuviams Nr. 3)

ŠIRDIS IR GRANITO

Romualdo Spalio stambiosios apysakos ir romani, kurių ligi šiol jis jau yra išleidęs visą šeštą, neužsistovi leidyklos sandėliuose. Kiek tik išleidžiama, tiek ir išperkama. "Gatvės berniuko nuotykių" išėjo net du leidimai, ir abu išparduoti. Ta, o taip pat "Ant ribos" apysakos buvo išleistos latvių kalba, bet taip pat išparduotos.

Turi būti tam tikra paslaptis, kad vienu rašytojų beletristinės knygos dūlėja sandėliuose, o kitų su pamėgimu skaitytojų išgraibstomos. Visų rašytojų atveju kiekvieno knygas tada reikėtų pasverti. O kad R. Spalis mielai skaitomas, tai paslaptis nesunkiai atveriam. Jo pasakojimas remiamas stipria intriga, nuotykiu. Nuotykių knygų, žinoma, visokiausių yra: vieno-

se jų nuotykių seka nuotykių tik dėl paties nuotykių, o kitose pro nuotykius išvedama tam tikra idėja. R. Spalio romanai priklauso antrajai rūšiai. Jo kūriniuose veikėjai kovoja už teigiamus dalykus, už lietuviškumą, savo krašto savarankiškumą. Kai vyksta kova, tai ir be nuotykių negalima išsiiversti. Tie dalykai ir patraukia skaitytoją, kuris tebėra lietuviškai gyvas, o taip pat mėgsta knygą, kuri turi didesnę, įdomesnę intriga.

Kaip tik dabar, nors dar dar ir 1979 m. atspaus, pasirodė jo naujausias romanas, tas šeštasis, išleistas "Vilties" leidyklos su plk. lt. Donato ir dr. Ginos A. Skučų mecenatine parama ir pavadintas **Širdis iš granito** (380 puslapių, kaina 10 dol.). Tai tęsinys vienos kartos istorijos, pradėtos "Gatvės berniuko nuotykiu" ir dar nesibaigęs. Kaip autorius rašo, ciklas bus baigtas romanu "Aukšinio saulėlydžio gundymai", kuriame bus atskleistas visų pagrindinių veikėjų likimas išeivijoje ir Lietuvoje.

Šitame naujajame romane viskas vyksta Lietuvoje po antrojo pasaulinio karo — vaizduojamas partizaninis judėjimas ir valdžios pastangos susidoroti su juo. Nuotykių, žinoma, daug, kai vaizduojamas toks neramus ir pilnas pavojų laikotarpis. O vaizduojama ne tik atviros kovos tarp partizanų ir saugumo dalinių, bet ir slapstymasis, žygiai, persekiojimai, suėmimai, šnipų infiltravimas ir išaiškinimas. Nukenčia ne tik partizanai, bet ir jų ryšininkai miestuose ir miesteliuose. Norėdamas ko plačiausiai pavaizduoti tą nuolatiniuose pavojuose esantį sąjūdį, rašytojas pateikia net kelių rūšių šnipų, išdavimų, saugumo agentų ir perdėtai kruopščių saugumiečių. Visiškai nauja ir kiek plačiau pristatoma yra saugumo stambaus agento Karalaičio figūra, tariamo ar tikro Rusijoje užaugusio lietuvio, kuris žūsta bene nuo Vaito rankos. Kas skaitė R. Spalio romanus, be abejo, prisimena Joną Vaitą-Pomidorą, vieną iš spalvingųjų vaikų "Gatvės berniuko nuotykiuose", kuris, kaip, tur būt, ir dera pagal jo kilmę, nuėjo dirbti bolševikams ir po karo grįžo jau kaip KGB kapitonas.

Taip, pagrindiniai veikėjai — seni pažįstami. Sereika romane yra partizanų vadas, Alėjūnas — stambaus masto ryšininkas-organizatorius, kuriam tenka pabūti miestuose ir pašaudyti miškuose. Kai kas iš to pirmųjų vaikų būrelis užsienin išbėgo, kai kas Sibire su mirtim vaduojasi. Susitinkam ir su Nijole Valaityte, ta vienintele mer-

gaikščiūke, kuri žaisdavo su bernaičių būriu "Gatvės berniuko nuotykiuose". Ji dabar — mokslus bebaiigiantis studentė, pašelpianti Vaito Sibiran išsiustus tėvus. Minkštėja ir Vaitas — išgelbsti nuo mirties ar kalėjimo Alėjūną ir, kaip skaitytojas spėtų, nuo agento pinklių Nijolę ir, tur būt, pats susilaukia nelemto likimo per pinkles jį sekančio padėjėjo Dangolio (taip, tas irgi senas pažįstamas!).

Žinoma, kai tie romanai leidžiami ne tuoj vienas po kito, skaitytojai gal bus per ilgesnį laiką primiršę, kaip rutuliojosi herojų likimai nuo pirmosios iki dabar šeštosios knygos. Bet tai gal ir ne bėda: kai naujų knygų ne kažin kiek išleidžiama, malonu bus ankstyvesnes pasiimti nuo lentynos ir iš naujo perskaityti. (k.b.)

(Europos Lietuvis Nr. 10)
Knyga "Širdis iš granito" gaunama pas spaudos platiniojus arba Dirvoje, P. O. Box 03206, Cleveland, Ohio 44103. Kaina 10 dol.

Bendruomenės konferencija...

(Atkelta iš 9 psl.)

nojo ir stengiasi prarastą laiką pasivyti. Ne visada yra tik redakcijos kaltė.

Dėl turinio pasakė, kad "PL" nori būti atviras ir nevens polemikos. Dalyvių dalis irgi manė, kad reikia ir karikatūrų ir veiksnų pokalbių, nors kai kam tas ir nepatiktų. Redakcija dirba be atlyginimo ir atiduoda savo laisvalaikį. Vienam numeriui paruošti reikia apie 380 val.

VI-ji tautinių šokių šventė

Pranešimą padarė Laisvojo pasaulio lietuvių VI-sios tautinių šokių šventės komiteto pirm. Jonas Talandis. Darbas vyksta, bilietai jau parduodami ir labai gerai perkami. Sudaryti komitetai veikia. Užsiregistravo 57 šokių grupės su 2,300 šokėjais. Šokių vadovė Nijolė Pupienė parūpino plokštele, pagal kurią visos šokėjų grupės mokosi šokių. Muzikinė šventės dalis buvo sutrikusi, bet jau susitvarkė ir šventei ruošiasi. Šokėjams yra numatyta padengti pusę kelionės išlaidų. Šamata siekia 180,000 dol. Yra reali ir įgyvendinama.

Užsklandai

Konferencija vyko 2 dienas ir svarstė savo reikalus bei išeivijos lietuvių įsipareigojimus savo tėvynei Lietuvai. Tai buvo ne kokia demonstracija ar pasirodymas, bet darbo konferencija. Toks didelis žmonių skaičius sugbėjo ramiai išreikšti savo skirtingas nuomones ir priėmė prie visiem priimtinių išvaid. Tokios konferencijos yra naudingos ir šauktinos prieš rengiamą didesnę įvyki.

— — — — — I Š K I R P T I — — — — —
DIRVA
P. O. Box 03206
Cleveland, Ohio 44103

Siunčiu 10 dol. ir prašau išsiusti man R. Spalio naująją romaną "Širdis iš granito".

Pavardė ir vardas

Adresas

Kanados lietuviai

J. Varanavičius

LIETUVIŲ NAMAI PLEČIA VEIKLĄ

Toronto Lietuvių Namų metinis narių susirinkimas įvyko š. m. kovo mėn. 16 d. Dalyvavo 291 registruoti nariai. Susirinkimo pirmininku buvo pakviestas V. Bireta ir sekretorium J. Varanavičius.

Pirmininkas Algis Senkus, pakvietęs susirinkusius pagerbti minutės susikaupimu ir atsistojimu mirusių narius, apžvelgė valdybos 1979 m. veiklą. Jo nuomone, praeitais metais veiklos atžvilgiu Lietuvių Namai pergyveno pereinančią laikotarpį, nes ji valdyba buvo išrinkta keletas jaunimo atstovų, kurie turėjo įtakos į vedama veiklos politiką. Šios veiklos pagrindus sudarė: rūpinimasis patalpų pagerinimu, išlaikymas ir plėtimas visuomeninės veiklos, organizavimas šalpos. Nors buvo paruoštas projektas pertvarkyti mūsų pastato išorę, kuriam nariai buvo pritarę, tačiau valdyba nuodugnai išstudijavus, priėjo išvada tuo tarpu nuo šio projekto ir remonto darbų susilaikyti. Dabartinis pastatas nepatenkina visų mūsų bendruomenės reikalavimų ir ateityje reikės jį didinti ir daryti vidujinių pertvarkymų. 1979 m. buvo nupirktas autoaiktė už \$145,000, kuri yra būtina reikalinga pastato naudojimui pagal miesto taisyklės. Visuomeninė veikla turėjo tikslą atgaivinti ir išlaikyti lietuviškus papročius. Tarkininkaujant pagalbinėmis organizacijoms, jaunimo, moterų ir vyrų būreliams, buvo surengta Velykų Stalas, Kūčios, Užgavėnės, N. Metų sutikimas ir daug kitų parengimų. Šalpos srityje valdyba rėmė lietuvių organizacijas ne tik nemokamomis patalpomis, bet stiprino jų veiklą, išmokėjus joms apie \$20,000 pašalpų. Be šių darbų, valdyba rūpinosi įvairiais administraciniais klausimais ir problemomis, palaikė ir stiprino ryšius su valdžios pareigūnais ir įstaigomis, kad užtikrinti organizacijos ateitį. Visų tikslas yra išlaikyti lietuviybės tęstinumą išeiwoje bet kokia kaina, panaudojant moralines ir materialines priemones.

Išdinininkas dr. J. Slivinkas padarė apžvalgą 1979 finansinių operacijų. Lietuvių Namų turto vertė knygoje yra \$918,000, per metus padidėjęs \$175,000, nes buvo nupirktas autoaiktė už \$145,000 ir papildytas inventoriūs. Žemės ir pastato vertė knygoje yra \$769,000,

tačiau rinkos kaina dvigubai didesnė. Balanso pasyvas rodo organizacijos sko-

las, kurių yra iš viso \$283,000. Palyginus su 1978 m. skolos padidėjo tik \$38,000, nes senos paskolos privatiems asmenims pagal pasižadėjimus ir paskolos lapus buvo apmokėtos, tačiau mortgičiai padidėjo, gavus naują paskolą \$110,000 už pirktą autoaiktę, kuri numatoma apmokėti 1-2 metų bėgyje. Nariams gryno turto priklauso už \$635,000, arba kiekvienam nariui apie \$400. Ir tai yra tik knygų vertė, o ne rinkos, kuri yra žymiai aukštesnė. 1979 m. pajamų buvo gauta \$522,000, mažiau \$30,000 palyginus su 1978 m. ir išlaidų buvo apie \$401,000. Iš viso buvo gauta pelno \$122,000 apie \$80,000 mažiau negu 1978 m. Kainų nepastovumas, infliacija turėjo neigiamos įtakos ir į finansines operacijas. 1980 m. samatoje numatoma gauti pajamų \$561,000 ir išlaidų — \$389,000. Bus kreipiamas didesnis dėmesys į neproduktingų išlaidų suvaržymą ir pajamų pakėlimą iš bingo, nuomų ir svetainės "Lokio" patarnavimų.

Išsamų pranešimą apie visuomeninę veiklą padarė valdybos narys T. Stanulis. 1979 m. bėgyje organizacijos nemokamai naudojami LN patalpomis savo posėdžiams, repeticijomis, susirinkimams, koncertams, parodomis ir kitiems parengimams, kurių iš viso buvo 446. Lietuvių Namų visuomeninė veikla reiškiasi per pagalbines organizacijas: jaunimo, moterų ir vyrų būrelius. Jaunimo veikla yra atremta į 11 asmenų valdybą, kuri sudaro branduolį jaunimo, apie kurį teikiasi neorganizuotas jaunimas. Valdybos suorganizuotuose slidinėjimo savaitgaluose, filmų vakaruose, stovyklose jaunimas gausiai dalyvauja ir bendrauja. Moterų būrelis surengė dailės parodą, talkininkavo ne tik LN parengimuose, bet padėjo KLB Toronto apylinkės ir parapijų renginiuose. Vyrų būrelis 1979 m. suorganizavo pavasario gegužinę, poilsio stovyklą, žiemos sutikimo vakarą ir talkininkavo kituose LN parengimuose. Šių pagalbinių organizacijų veiklai koordinuoti yra sudaryta iš jų ir valdybos atstovų visuomeninės veiklos komitetas, kuris planuoja įvairius renginius. Šis komitetas rūpinasi ir naujų narių rėbavimų, kurių 1979 m. įstojo 41 narių ir 21 kandidatų. Šiuo metu LN turi 1500 pilnateisių narių, 200 kandidatų ir 120 jaunučių.

Su statybos komisijos darbais supažindino valdybos narys H. Lapas. Pr. me-

Gyvataro šokėjai ir vadovai. Pirmoje eilėje iš kairės: G. Breichmanienė, Ramona Kochankaitė, Anelė Murauskaitė, Tereso Kochankaitė, Vida Stankutė, Tūta Urbaitytė, Anita Pakalniškytė, Jolanta Jokubynaitė, Sabina Kontaenytė, Aldona Gedrimaitė, Lora Pietrantonio, Ramunė Verbickaitė, Irena Jokubynienė. Antroje eilėje: Toama Kochanka, Andrius Stanaitis, Arvydas Gudinskas, Robertas Tirilis, Raymundas Butkevicius, Linas Zubrickas, Stepas Ulbinas, Kęstutis Kaminskas, Marijus Gudinskas, Edvardas Labuckas, Algis Trumpickas, Paulius Joku-bynas ir Vytautas Gedrimas.

GYVATARUI 30 METŲ

Lietuvių skaičiumi negausi Hamiltono kolonija, pagarsėjo visame laisvame pasaulyje savo meniniais vienetais: Aukuru, Aidu ir Gyvataru. Š. m. balandžio 13 d. tautinių šokių ir dainų koncertu Scott Park salėje Gyvataras paminės savo veiklos 30 m. sukaktį. Daug gražių žiburėlių sušvytėjo ir užgeso laiko tekmeje... Gyvatarui, gi, buvo lemta išgyventi 30 metų aktyviai, planingai dirbant, auginant naują prie-

tais buvo vykdomi vidaus įrengimų pagerinimai. Atnaujintos visų salių grindys, įrengti 3 bufetai bingo žaidimams, pertvarkyta bingo raštinė, salėse perdažytos sienos, pagerinti virtuvių įrengimai, svetainėje "Lokys" įsigyta 40 naujų kėdžių, naujas maistui šaldytuvas ir atlikta kitų smulkaus remonto darbų.

Valdybai papildyti išdevynių kandidatų buvo išrinkti: O. Delkus, B. Jackus, T. Stanulis ir A. Šileika. Į revizijos komisiją, nesant daugiau kandidatų, A. Jucys aklamacijos tvarka buvo išrinktas trims metams.

Valdybos nariui H. Lapui pasiūlius buvo priimta vienbalsiai rezoliucija, kurioje prašoma Kanados vyriausybės paremti Jungtinių Amerikos Valstybių kongreso priimtą 1979 m. lapkričio mėn. 13 d. rezoliuciją įvykstančioje 1980 m. Madrido konferencijoje, reikalaujant atstatyti Lietuvos, Latvijos ir Estijos nepriklausomybę. Diskusijose nariai domėjosi LN veiklos, pašalpų skirstymo, statybos ir kitais reikalais, kuriems paaiškinimus davė valdybos nariai. Susirinkimas, prasidėjęs 3 val. 30 min. p. p. buvo užbaigtas 6:45 val. p. p., praėjo labai darbingoje nuotaikoje, be jokių ginčų ar prieštarių.

auglį tiek pačių šokėjų, tiek ir iš jų eilių išskylančių gerų ir pasišventusių mokytojų. Per 30 m. Gyvataro šokėjų tarpe susikūrė 18 lietuviškų šeimų, kurių priešauglis - vaikai - kai kurie jau net vyresniųjų grupėje šoka. Taigi, kol bus šokančio jaunimo, Gyvataro tęstinumas užtikrintas, nors visoje lietuviškose kolonijose lyg ir jaučiamas aktyvus jaunimo trūkumas. Šiuo metu Gyvataras trijose grupėse turi 80 narių. Jei dar pridėti veteranus šokėjus, kurie pasirodo tik specialiomis progomis, tai dar vis siekia 100 narių.

Ne visados Gyvataro kelias buvo be apsvylimų ir nesėkmių. 1950 m. G. Breichmanienė pradėjo dirbti su 6 porų grupele, kuri kantraus, ilgo darbo pasėkoje, išaugo į stiprų vieneta. Pirmieji Gyvatarą pastebėjo ir iškėlė kanadiečiai. 1959 m. Kiwanis festivalyje laimėtas aukso medalis, 1962, 1963, 1964 m. Freedom Festivaluose laimėtos pirmos vietos. EXPO 67 metų Kanados valdžia siūnčia Gyvatarą į Regina Sask. Winnipegą ir kitur. Ontario diena EXPO 67 pasirenska tarp kitų grupių ir Gyvatarą, o 1968 m. išsiunčia net į Prancūziją atstovauti Kanadai tarptautiniame festivalyje - Montrejeau. Canadian Folk Art Council direktorius Leon Kossar pabrėždavo, kad lietuvių šokiai labai kultūringi švelnūs, lyriški, o mergaitės pasipuošusios savo gražiais tautiniais rūbais, yra kiekvieno tarptautinio festivalio didžiausia atrakcija.

Aplankius dar keletą kartų nuo visų atsiskyrusius Vakarų Kanados lietuvių, pradėdant nuo Sudbury, Sault St. Marie, Winnipeg, neužmiršamos programos Jubilee auditorijoje Edmontone, Calgaryje, pasiektas net Vancouveris. Dalyvauta 4 tautinių šokių šventėse Chicagoje, aplankyta New Yorko, Philadelphijos, Clevelando, Los Angeles lietuvių. Tačiau Gyvataras neapsiribojo tik Kanados ir Amerikos kontinentais. 1974 m. vasario mėn. aplankyta Kolumbijoje Medellin ir Bogota, kur suruošta 9 koncertai, daugiausia kolumbiečių publikai. 1976 m. gruodžio 22 - 1977 m. sausio 15 d.d. Gyvataras padarė istorinį šuolį per Pacifiką į toli-

mą Austaraliją: Melbourną, Adelaidę, Canberą ir Sydney. Si kelionė buvo pati tolimiausia, pareikalavusi daugelio pastangų iš Gyvataro ir juos kvietusių Australijos lietuvių, bet dabar, žiūrint jau iš keleto metų perspektyvos, buvo verta visų pastangų. Ryšys tarp Kanados ir Australijos lietuviško jaunimo tebėra stiprus šiltas, pastovus. Australijos šokėjų grupės lyg ir atbudo, gavusios naujo kraujo, paskatinimo. Viena Gyvataro šokėja - Anelė Kaminskaitė - ištekejo už melbourniško Sarūno Morkūno ir gražiai vadovauja "Klumpakojui" Melbourn.

Per 30 metų Gyvataro išvartyta graži darbo vaga, palikianti savo pėdsakus ir ateičiai. Per savo veiklos laikotarpį Gyvataras yra išleidęs 3 leidinius - albumus (rengiasi leisti ketvirtą), susukęs 5 filmus ir keletą video juostų.

Gyvatarui vadovauja: Genovaitė Dumčiūtė-Breichmanienė, jos pavaduotoja - Irena Jokubynienė, jaunių mokytoja - Jolanta Jokubynaitė. Grupės akordeonistas - Kazimieras Deksnys. Seniūnai: Marius Gudinskas ir Rūta Urbaitytė. Gyvataras dėvi autentiškus tautinius rūbus, austus dail. A. Tamošaitienės ir A. Vaitonienės. (d)

LIETUVIŠKA RADIJO STOTIS "GINTARINIAI AIDAI"

Tai įvyko prieš dvejuis metus 1978 m. sausio mėn. 13 dieną, kai pirmą kartą Hamiltone radijo bangomis prabilo į hamiltoniečius lietuviškai jaunas inžinerijos studentas Eduardas Stungevičius. Jis pamėgo radijo darbą dar būdamas gimnazijoje. Pradėjęs universitetą, radijo stotyje praleisdavo visus savo laisvalaikius, duodamas žinias anglių kalboje. Stotį padidinus atsirado nauji interesai, būtent, savaitgalius skirti daugiakultūrinei programai. Eduardas Stungevičius ir buvo tas iniciatorius, kuris pradėjo lietuvišką programą.

(Nukelta į 12 psl.)

Radio programos "Gintariniai Aidai" kolektyvas: Edvardas Labuckas, Aušra Pleinytė, vedėjas Edvardas Stungevičius, Dalia Pajarskaitė ir Antanas Rašymas.

(Atkelta iš 11 ps1.)

Pirmoji, kuri su malonumu sutiko talkininkauti, buvo studentė Aušra Pleinytė. Eduardo tikslas buvo supažindinti kiek galima daugiau jaunų studentų su lietuviškos radijo programos darbu, todėl neužilgo prisijungė dar viena gražiai kalbanti lietuviškai McMaster universiteto studentė Dalia Pajarskaitė. Kiek vėliau prisidėjo dar du nauji pranešėjai, būtent: studentas Edvardas Labuckas ir McMaster universiteto inžinerijos studentas Antanas Rašymas.

GINTARINIAMS AIDAMS Hamiltone švenčiant dviejų metų sukaktį radijo stotyje jau dirbo penki jauni lietuviai studentai, kurie skiria savo laisvą laiką lietuviškai programai. Tai be abejo yra girtinas darbas ir vertas hamiltoniečių pasididžiavimo. Ši stotis yra išlaikoma studentų unijos, nedaro jokio pelno, nemoka mėgėjams jokių algų, nes yra skirta grynai kultūriniais reikalams. Lietuviški veiklos skelbimai, pranešimai, žinios yra skelbiami veltui ir yra labai laukiami.

Nuoširdūs hamiltoniečiai savo aukomis suteikė galimybę įsigyti gerą rinkinį lietuviškų plokštelių ir magnetinių juostų.

Programa yra girdima kas sekmadienį banga 93.3, stotis CFMU FM, nuo 2 val. iki 2:30 val. po pietų.

Hamiltoniečiai sveikina savo jauną kartą pradėjus trečius lietuviškos radijo metus, linki jiems ištvermės, kad GINTARINIAI AIDAI niekada nenustotų aidėję Hamiltone. (k)

PALM BEACH

LB SUSIRINKIMAS

Š. m. kovo 15 d. LB Palm Beach apylinkės valdyba buvo sušaukus metinį narių susirinkimą, į kurį atsilankė LB krašto valdybos pirm. inž. Vytautas Kutkus su poniu ir Floridos apygardos valdybos pirm. Kazimieras Gimžauskas.

Po svečių pasveikinimo ir žodžio sekė metinis narių susirinkimas, kuriam pirmininkavo Br. Aušrotas ir sekr. dr. K. Giniotienė. Apylinkės valdybos veiklos pranešimus padarė pirm. Strazdas ir išd. A. Šalkauskas. Kontrolės komisijos aktą perskaitė Br. Aušrotas. Lietuvių fondo pranešimą padarė atstovė V. Aušrotienė ir Lietuvių kapų — sekcijos pirm. J. Jakubauskas.

Dviejų metų kadencija yra pasibaigus šių valdybos narių: Strazdo, Jakubauskienės ir Šalkausko. Jų vieton išrinkti I. Manomaitienė, L. Staškūnas ir A. Milaševičius. Pareigom pasiskirstys artimiausiu laiku. Susirinkimas baigtas Tautos himnu. Po susirinkimo Jakubauskienė, Giniotienė, Šalkauskienė ir Strazdienė visus pavaišino kavute ir skaniais pyragaičiais.

P. Mikšys

AŠTRŪS, BET MĖGIAMI...

Stefanija Stasiene

Krienai, armoracia rusticana, visiems gerai pažįstami augalai. Kaip prieskonis ypač mėgiami prie virto kumpio, žuvies, kiaušinių bei eile kitų patiekalų.

Charakteringi savo aštriu eteriniu aliejumi, kuris dažnai net ašaromis pavilgo mūsų akis bei skruostus. Nors krienai jau žinomi prieš 3000 metų, tačiau kulinarijoj niekad didelės reikšmės jiems nebuvo skiriama. Ilgai net buvo laikomi, kaip kenksminga piktžolė. Prancūzų virtuvę krienai pasiekė gana vėlai, net tokie kulinariai kaip Escoffier juos visiškai ignoravo. Italijoj jie taip pat niekad nebuvo populiarūs. Tuo tarpu skandinavai krienus labai mėgsta ir labai plačiai, kiek tik jų vaizduotė leidžia, juos naudoja.

Anglai vartoja krienus daugiausia padažams, marinatams ir išimtinai tik su jautiena mėsa.

1796 metais Augsburgėje išleistoje virimo knygoje randame tik du receptus, kur padažui panaudoti krienai. Mat tuo laiku krienus dar labai ne daug kas vartojo. Kitoj virimo knygoj išleistoje Bostone 1896 m. taip pat vos tik keletas receptų, kuriuose panaudoti krienai. Tais laikais šiame krašte krienai dar buvo labai mažai kultivuojami. Tik 20-tame amžiuje pradėta į krienus kreipti daugiau dėmesio ir plačiau juos vartoti.

Tuo tarpu medicinoje krienai buvo daug anksčiau naudojami įvairiom ligom gydyti.

Jau 16-tame šimtmeteje Tabernaemontanus savo užrašuose pažymėjo, jog ger-

manai verda krienus su mėsa ir tą viralą naudoja plaukų augimui sustiprinti. Britai maišydavo krienus su kiaušinio tryniu ir naudojo reumatui gydyti. Panašių patarimų randame ir 1805 metais Deerfelde, Ma. išleistoje knygoje. Tačiau daugiausia buvo skiriama reikšmės krienams, kada paaikškėjo, jog juose yra didelis kiekis vitamino C. Tada krienai tapo pagrindiniu vaistu prieš skorbutą.

Šių dienų medicinoje krienai mažai ką reiškia ir vartojami tik kaip prieskonis prie maisto, nes sužadina nepaprastą apetitą.

Lietuviai krienus labai mėgsta. Lietuvoje buvome įpratę krienus daugiausia naudoti Velykų metu. Mat po žiemos šalčių, anksti pavasarį, kasami krienai. Kitu metu kasami krienai netinka vartojimui. Iškastas ar nupirktas krienų šaknis reikia keletai valandų pamerkinti į šaltą vandenį. Pasukui plonai nulupti, supiaustyti gabalėliais ir trintuve sutrinti. Geriausia krienus ruošti arčiau ventilatoriaus ar atvirame ore, nes tada netenka ašaroti. Sutrinti krienai turi sąvybę tuoj keisti spalvą — tamsėti. Rūkštis išlaiko baltą spalvą, todėl naudojamas actas ar citrinos rūgštis.

Vartojant citrinos rūgšties vienai vidutiniai šakniai imti 3-jų citrinų sultis, šiek tiek cukraus ir druskos pagal skonį. Paruošus sudėti į šviesą nepraleidžiantį indą ir sandariai uždarius laikyti šalta. Turint didesnį kiekį paruoštų krienų galima sudėti į nedidelius šaldymui tinkamus indus ir užšaldyti. Tokiu būdu visada galima turėti šviežių krienų. Patartina krienus duoti į stalą originalia jų spalva ir nemaišyti su kitom daržovėm, kaip pav. burokėliais ir t.t.

STRUCTURAL STEEL DETAILERS

A Pittsburgh based heavy structural steel fabricator has immediate positions available for Structural Steel Detailers. Must have technical schooling with 2-3 years' working experience as Structural Steel Detailer. Excellent wages and paid benefits.

Send resume and salary requirements to:

LEVINSON STEEL COMPANY

P.O. Box 1617
Pittsburgh, Pa. 15203
(412) 481-3200, Ext. 715
Equal Opportunity Employer

\$14,783 — \$19,627

(Depending on Experience)
(5% Shift Differential)

RN'S

THE STATE OF MICHIGAN NEEDS YOU!

- MEDICAL-SURGICAL
- PSYCHIATRIC AND DIALYSIS
- CHRONIC-REHABILITATION UNITS
- EMERGENCY ROOM

ARE YOU UNCHALLENGED IN YOUR CURRENT POSITION?

ARE YOU INTERESTED IN THE DEVELOPMENT OF A NEW NURSING SPECIALTY? MALE AND FEMALE HEALTH CARE PROVIDERS AT THE STATE PRISON OF SOUTHERN MICHIGAN IN JACKSON ARE FORGING A NEW FRONTIER IN NURSING WITH THE CORRECTIONAL SETTING.

CHECK OUT THE FRINGES: YOU'LL BE DELIGHTFULLY IMPRESSED!

CALL: Grace Burtholder, RN
(517) 787-8400

Between the hours of 9 AM-4 PM for an interview
(Affirmative Action, Equal Employment Opportunity)

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71 St., Chicago, Ill.

1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: 476-2345

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

FORGE DRAFTING OPPORTUNITIES

Manitowoc Forge Corporation has 2 two positions immediately available in its engineering department.

- FORGING DIE DESIGNER
- FORGING DRAFTSPERSON

You must have experience with various forging or an engineering background. We are seeking individuals who are aggressive and eager to learn. For more information, please contact:

MANITOWOC FORGE CORPORATION
309 Fallon Road
P.O. Box 1000
Plover, WI 53099

(616) 723-3523
An Equal Opportunity Employer M/F/V

• APDRAUDOS reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį, tel. 531-2211.

WANTED EXPERIENCED ESTIMATORS

Light and heavy steel plate and structural fabrication. Must be able to take off material from custom blueprints and have knowledge of labor hours required for fabrication. Applicants must have experience in this field to apply. Salary commensurate with experience. Apply or call to Mr. MIKE PETROVICH.

IRWIN STEEL FABRICATORS
1545 WHIPPLE RD. S.W.
CANTON, OHIO 44708
216-477-4585
An Equal Opportunity Employer (9-15)

WANTED JOURNEYMEN OR 1ST CLASS SKILLED TOOL MAKER/4 SLIDE

Spring Mfg. company in the Baltimore area has opening for experienced 4 slide or related tool maker. Company is expanding into new building with excellent working conditions and salary package. For information, or to arrange local interview call (301) 366-8700 Mon-Fri. 8-4.30.
(13-17)

Bostono lietuviai

RUDENS RITMU

Kultūriniam Subatvakary kovo 22 d. buvo pristatyta rašytojo Jurgio Blekaičio poezijos rinkinys "Rudens ritmu".

Vakarą pradėjo Sutvakarių pirm. inž. Edmundas Cibas. Jis pakvietė Birutę Vaičjurgytę supažindinti su rašytoju Jurgiu Blekaičiu ir literatūros kritiku Vytautu A. Jonynu, ką ji labai gražiai atliko. Literatūros kritikas Jonynas kalbėjo apie J. Blekaitį, pradėdamas nuo jų gimnazijos pirmųjų suolu, kur jie mokėsi, iki paskutinių dienų, kada jie išsiskyrė. Dabar Blekaitis gyvena Washingtone, o Jonynas Kanadoje. Toliau apžvelgė Jurgio Blekaičio raštus, pradėdamas pirmaisiais, o ilgiausiai sustojo ties "Rudens ritmu".

Pats autorius Jurgis Blekaitis paskaitė keletą naujų eilėraščių, kurie neįtraukti į šią knygą.

Tokiais renginiais yra didelis susidomėjimas. Tautinės S-gos salė buvo perpildyta publikos. Buvo daug jaunimo, o taip pat atvažiavusių iš Cape Cod ir kitų vietovių. Programai pasibėdaigus, daug kas įsigijo naują knygą, o autorius, norintiems, ją pasirašinėjo.

NAUJOVĖS LAUKIAMAM LAISVĖS VARPO KONCERTE

Radijo valandos "Laisvės Varpas" veikla remiasi ne tik kas sekmadienį lietuvių ir anglų kalbomis perduodamomis lietuvių programomis iš dviejų radijo stočių, bet taip pat jo rengiamais koncertais, kurių kasmet įvyksta po du — pavasarį ir rudenį. Tie koncertai išsiskiria iš kitų renginių savo aukštų lygiu, naujovėmis ir aktualumu.

Balandžio 13 d. 3 val. po pietų So. Bostono Lietuvių Piliečių Draugijos trečio aukšto salėje įvyks jau 41-mas Laisvės varpo tos rūšies renginys. Jame bus net trys naujovės: komp. Darius Lapinskas sukurtas

"Tolminkiemio" kantata, Bostone dar negirdėta solistė Laima Lapinskienė ir jaunas smuikininkas Aras Lapinskas, kuris dalyvaus ne tik kantatos atlikime, bet taip pat solo smuiku atliks G. Ph. Telema ir E. Molenhauser kūrinys. Akompanuos komp. Darius Lapinskas.

Tolminkiemio kantata parašyta smuikui, mezzosopranei ir fortepionui, naudojant iš K. Donelaičio "Metų" teksto ištraukas ir liaudiškuosius mūsų dainų žodžius. Kūrinyje naudojamos senoviškos, barokinės kantatos forma, tik vietoje bažnytinių giesmių joje įvestos lietuvių liaudies dainos.

• **Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungos Bostono skyrius** savo 30 metų veiklos sukakties balių ruošia 1980 m. lapkričio 1 d. 7 val. vak.

• **Dail. Jadvygos Paukštieinės** meno kūrinių-paveikslų galima įsigyti pas: A. Bacevičių, 114 Grasmere St., Newton, Ma. 02158.

PARENGIMAI

• **Laisvės Varpo pavasarinis koncertas**, kuriuo bus paminėta Kristijono Donelaičio 200 metų mirties sukaktis, įvyks balandžio 13 d., per Atvelykį. Programą atliks iš Chicagos — pianistas kompozitorius Darius Lapinskas, solistė Laima Lapinskienė ir smuikininkas Aras Lapinskas.

• **Motinos Dienos** minėjimas, kurį rengia Moterų Federacijos klubas, įvyks gegužės 4 d. 3 val. p. p. Tautinės S-gos namuose, So. Bostone. Kartu bus rankdarbių paroda.

• **Parapijos sueiga** — re-union ir parapijos 75 metų sukakties minėjimas įvyks gegužės 11 d. nuo 5 iki 10 val. vakaro Lantana restorane, Randolph, Mass.

• **Lietuvos kariuomenės atkūrimo šventės** minėjimas lapkričio 23 d. Lietuvių Piliečių Draugijos auditorijoje, So. Bostone.

LKVS Ramovė Clevelando skyriaus naujoji valdyba. Sėdi iš kairės: Pr. Mainelis, pirm. K. Gaižutis, J. Raškauskas, I. Stankus, J. Šlapelis, V. Skirpstas ir J. Citulis. V. Bacevičiaus nuotr.

REIKIA DAR 35,000 DOLERIŲ

Dr. John Cadzow, Kent State universiteto Ethnic Heritage Program direktorius, išsiuntinėjo Clevelando ir apylinkės lietuviams brošiūrą liečiančią lituanistinių studijų programą, kuri plečiama ir reikalinga paramos. Jis rašo:

"Svarbi programos dalis yra Lituanistinis Stipendijų Fondas. Šiuo metu mes siekiame surinkti 50,000 dolerių ir iki šiol jau esame gavę 15,000 dolerių. Pasiekus 50,000 dolerių ribą, metiniai šios sumos procentai sudarys apie 4,500 dolerių

kurie bus naudojami Lituanistikos stipendijai. Pagrindinis kapitalas niekad nebus paliestas. Stipendijai bus naudojami tik procentai.

Lituanistikos stipendija bus skiriama studentui, kuris pakankamai žino lietuvių kalbą ir kuris sutiks magistro ar doktorato tezę rašyti lietuviška tema.

Stipendijos tikslas yra dvigubas: pirma bus teikiama studentui, kuris sutiks savo diplominį darbą rašyti humanitarinių ar socialinių mokslo srityje pav. geografijos, istorijos, literatūros ar politinių mokslų. Dažnai studentas norėtų savo dip-

lominį darbą iš šių sričių rašyti, tačiau dėl lėšų stokos jam tai neįmanoma, antra Lituanistikos stipendija padės paruošti ateities mokslininkus, kurie galės atstovauti ir ginti Lietuvos reikalus kritišku atveju. Lietuvos bylos reikalu dažnai susilaukiam kritikos, kuriai atremti neturim pasiruošusių asmenų.

Šiuo tikslus kreipiamės į Jus prašant finansinės paramos. Auką galima nurašyti nuo mokesčių remiantis šiuo n-riu 34-6576307. Čekius rašykite: Lithuanian Fellowship Fund.

Malonėkite finansiniai paremti šį svarbų darbą".

ATLIKITE RTA TIKRINIMĄ

Kaip RTA savininkas jūs turėtumėte žinoti ką jūsų transporto sistema reiškia. Atlikite šį mažą pratimą, kad matytumėte ar jūs esate transporto žinovas. Jūsų kaina lokaliniam susirinkimui autobusu yra 25 c. Kiek tai kainuoja RTA?

- A. 25¢
 B. 46¢
 C. 73¢
 D. 1.25

Čia yra užuomina: jūsų bilietas padengia tik 20% konkrečios išlaikymo kainos pasinaudojant RTA.

RTA
 Greater Cleveland
 Regional Transit Authority

Sekančia savaitę rasite atsakymą šiam galvosūkiui.

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai
 6845 SOUTH WESTERN AVE.
 CHICAGO, ILL.
 Trys Moderniškos Kopyčios
 Mašinoms Vieta
 Tel. 737-8600 737-8601
 9837 SOUTH KEDZIE AVENUE
 EVERGREEN PARK, ILL. 60642
 Tel. 422-2000

Clevelando lietuvių kolonija bus rodoma per 5-tą televizijos stotį, "Afternoon Exchange" programoje, ketvirtadienį, balandžio 10-tą dieną, tarp 4 ir 5 val. p. p.

Filmavimas buvo padarytas kovo 23-čia d., "Peoples and Cultures" lietuvių kolonijos lankymo metu. Pastangos šiam rečtam televizijos pasirodymui buvo padarytos Vidos Gaizutytės, kuri atlieka "Associate Producer" pareigas "Afternoon Exchange" programoje.

CLEVELANDO PARENGIMAI

- BALANDŽIO 6 D. studentų ateitininkų ruošiami Velykų šokiai Lietuvių Namuose.
- BALANDŽIO 12 D. Dirvos 65 metų sukaktuvinis koncertas. Programą atliks solistė B. Dabšienė iš Los Angeles. Koncertas įvyks DMNP parapijos salėje.
- BALANDŽIO 13 D. BALF metinis susirinkimas.
- BALANDŽIO 19 D. mokleivių ir studentų ateitininkų tradicinis literatūros vakaras Lietuvių Namuose. Dalyvaus "rašytojas Jurgis Jankus.
- BALANDŽIO 20 D. Madų paroda. Rengia Vyr. Skaucijų Židinys.
- BALANDŽIO 26 - 27 D. Ateitininkų šeimos šventė.
- GEGUŽĖS 4 D. — Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos mokinių pirmoj Komunija.
- GEGUŽĖS 4 D. Čiurlionio ansamblio ir jo vadovo A. Mikulskio sukaktuvinis koncertas-akademija.
- GEGUŽĖS 10 D. Pabaltiečių parengimas. Ruošia A. L. Taryba Clevelando skyrius.
- GEGUŽĖS 11 D. — Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos rengiamas Motinos dienos minėjimas.
- GEGUŽĖS 18 — 4:00 val. Kultūrinė popietė DMNP parapijos salėje.
- GEGUŽĖS 31 D. Abiturientų balius.
- BIRŽELIO 1 d. — Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos metų pabaigimas.
- BIRŽELIO 8 D. Lietuvių Namuose Onos Mikulskienės kanklių muzikos studijos mokinių 8-tas rečitalis.
- LIEPOS 27 D. Žalgirio šaulių kuopos tradicinė gegužinė.
- RUGPIŪČIO 9-10 D.D., Šaulių S-gos kultūrinis savaitgalis Lietuvių namuose.
- Rugpiūčio 17 D. 12 val. L.K.V.S. "Ramovė" Clevelando skyrius rengia pobūvį "Karys" žurnalui paremti. Lietuvių namuose viršutinėje salėje.
- RUGSĖJO 27 D. Dirvos 65 metų jubiliejinis balius.
- SPALIO 12 D. Kultūrinėje popietėje solistai Stasys Baras, Danutė Stankaitytė, Jonas Vaznelis. Rengia Dievo Motinos parapija.
- SPALIO 25 d. Lietuvių Amerikos Piliečių Klubo banketas.
- LAPKRIČIO 9 D. Dievo Motinos parapijos kultūrinė popietė.
- LAPKRIČIO 15 D. 7 val. vakare, L. K. V. S. "Ramovė" Clevelando skyrius rengia kariuomenės šventės minėjimą, Lietuvių namuose, viršutinėje salėje.
- Gruodžio 7 d. Dievo Motinos parapijos kultūrinė popietė.
- Antano Smetonos piano rečitalis įvyks balandžio 5 d., šeštadienį, 8 val. vak. Lakeland Community College Music Hall, Rt. 306 prie I-90, Mentor, Ohio. Įėjimas 3 dol., studentams ir pensininkams 1.50 dol.

RITA MATAS
Nekilnojamo turto įstaigos administratorė

TURNER REALTY
501 East 185 St.
Euclid, Ohio 44119
Phone: 486-2530

Patarnaujame perkant ir parduodant nekilnojama turtą ir taip pat siūlome savo patirtį įvairiom investacijom.

Be to, priklausome visoj Amerikoje veikiančiai persikėlimo tarnybai, kuri suteikia mums galimybę surasti Jums namus bet kurioje iš 50-ties JAV valstijų.

- Stasys Barzdukas, pedagogas, kalbininkas ir visuomenininkas, paskutiniu laiku sunkiai sergąs ir dėl susilpnėjusio regėjimo negalįs skaityti ir rašyti, paguldytas National Health Institute, Washington, gydymuisi.
- Rinktinis mišrus choras, palydint vargonais R. Brazaitienei, giedos prisikėlimo pamaldose DMNP bažnyčioje, šį sekmadienį, balandžio 6 d. 6 val. ryto. Pamaldų pabaigoje bus išpildyta įspūdingas Ch. Gounod kūrinys iš operos Faustas.
- Clevelando Pensininkų Klubo susirinkimas įvyks š. m. balandžio 15 d., antradienį, 3 val. p. p. Prašome atsinešti po kelius dažytus margučius. Už gražiausius bus trys pinigines premijos. Pirmą premija — \$10.00, antra — \$7.50 ir trečia — \$5.00.

MOKAME AUKŠČIAUSIĄ NUOŠIMTĮ

UŽ SANTAUPŲ PAŽYMĖJIMUS

6 1/2% įnešus \$100
12 mėnesių	6 3/4% įnešus \$100
30 mėnesių
7 1/2% įnešus \$100
48 mėnesiams	7 3/4% įnešus \$100
72 mėnesiams

Indėlius galima išimti bet kuriuo laiku. Tačiau už taupymo pažymėjimus, kurie išduoti 1979 m. liepos 1 d. vieniems metams ar ilgiau, nuošimtis nebus mokamas už 6 mėnesius, jei juos išimsime anksčiau nustatyto laiko. Jei indėliai deponuoti tik metams ar trumpesniai laikui, tada nuošimčiai nebus mokami už 3 mėnesius, išėmus juos anksčiau nustatyto laiko. Šiuo atveju už išimtą sumą bus mokami tik reguliarūs taupymo nuošimčiai.

**PATOGIAUSIAS TAUPYMO BŪDAS
REGULIARI TAUPYMO KNYGUTĖ**

Už įnašus mokame

5 1/2%

Nuošimtis apskaičiuojamas kiekvieną dieną ir išmokamas metų ketvirčiais.

SANTAUPŲ SĄSKAITOS APDRAUSTOS IKI \$40,000.

PASKOLAS NAMŲ PIRKIMUI.

Superior Savings
AND LOAN ASSOCIATION

ATIDARYTA SESTADIENIAIS. Uždaryta pirmadieniais.

MAIN OFFICE
798 East 185th Street
481-3008

32800 Center Ridge Road 13515 Euclid Ave.
779-5915 681-8100

14406 Cedar Ave.
381-4280

CICHOCKI LEGAL CLINIC

6428 St. Clair Avenue.
216-641-3942

"Legal Services at Reasonable Prices"
S A V E

(10-15)

JEI JUMS REIKIA UZDENGTI STOGĄ, PATAISYTI AR PAŠALINTI VARVĖJIMĄ, KREIPKITĖS Į

LATVIAN ROOFING

Cleveland telef. (216) 521-2182

DARBAS ATLIEKAMAS GREITAI IR SAŽINGAI.
Dengiame stogus apartamentams, įmonėms, krautuvėms.
Tvarkome kaminus ir vandens nutekėjimo vamzdžius.

MARTINS ir GUNARS KAULINS Lakewood, Ohio

DELLA E. JAKUBS & SON

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

936 East 185th St. Cleveland, Ohio
Tel. 531-7770

LAI DOTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI ĮRENGTA, GERAI VĖSINAMA IR YRA DIDELĖ AIKŠTĖ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.

Della E. Jakubs ir sūnus William yra licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai. Nelaimės vglan-doje suteikia rimtą ir simpatingą patarnavimą.

• Inž. Vytautas Kutkus, JAV LB Krašto valdybos pirmininkas, su žmona atvyksta iš Detroito į Dirvos rengiamą balandžio 12 d. sol. B. Dabšienės koncertą ir vakarienę, Dievo Motinos parapijos salėje.

Prašome clevelandiečių nesivėliuoti su bilietų į koncertą ir vakarienę rezervacijomis ir kreiptis į skelbime nurodytus asmenis.

• Vincas Čepukaitis, Lietuvos kariuomenės kūrėjas-savanoris, gyv. Clevelande, nuoširdus Dirvos rėmėjas, savo gimtadienio 80 metų proga Dirvai paremti atsiuntė 20 dol.

Linkime V. Čepukaičiui ilgiausių metų ir stiprios sveikatos.

• Kazimieras Mažonas, vaistininkas, kuriam sukako 94 metais anžiaus, atsiuntė pluoštą atsiminimų iš tolimos praeities, kuriuos kitame numery pradėsime spausdinti.

• Jurgis Ramonas, clevelandietis, Amerikos tautinių grupių respublikonų ta-

Atidarant Kaziuko mugę, išsiklavusios paukštytės ir skautės laukia svečių.

J. Garlos nuotr.

Clevelando skautijos rengtoje kovo 23 d. Dievo Motinos parapijos salėje Kaziuko mugėje buvo gausu lankytojų ir skautai padarė gražaus pelno.

J. Garlos nuotr.

VISI MALONIAI KVIEČIAMI ATsilankyti į DIRVOS SUKAKTUVINĮ KONCERTĄ

š. m. balandžio mėn. 12 d. 7:30 val. vak.
DIEVO MOTINOS PARAPIJOS SALĖJE.

Programą atliks:

Sol.

BIRUTĖ DABŠIENĖ

iš Los Angeles.

Akompanuos komp. **JONAS ŠVEDAS**

Po koncerto apatinėje salėje bendra vakarienė (šilti patiekalai). Gros R. STRIMAČIO orkestras. Veiks baras.

Bilietai į koncertą 10, 5, 4 ir 3 dol. Vakarienė asmeniui 5 dol. Bilietus ir vietą vakarienei prašom rezervuoti iš anksto pas K. Karalį tel. 229-2419, E. Maslauskienę tel. 692-1921 arba Dirvoje tel. 431-6344. Bilietai taip pat gaunami Dievo Motinos parapijos spaudos kioske pas p. Žilionį.

Rengėjai: VILTIES DRAUGIJOS VALDYBA ir DIRVA

rybos paskirtas rinkiminės veiklos pirmininku koordinuoti tautinių grupių tarpe rinkiminei veiklai.

J. Ramonas yra vyresnysis patarėjas JAV senatoriaus Domenici įstaigoje Washingtone.

• Tautinių grupių respublikonų suvažiavimas įvyks gegužės 16-18 dienomis Clevelande, Oh. Suvažiavimą globoja meras George V. Voinovich. Tuo

pačiu metu vyks ir lietuvių respublikonų federacijos metinis suvažiavimas, kuriame ypač raginami dalyvauti clevelandiečiai lietuviai respublikonai. Dėl smulkesnių informacijų kreiptis į federacijos pirmininką A. Miluną, 440 Roe Court, Downer Grove, Ill. 60515.

• Dr. Romualdas ir Nijolė Kašubai savaitei buvo išvykę laivu ekskursijai po

Clevelando skautijos vadovai R. Belzinskas, D. Kižys ir E. Nainienė atidaro Kaziuko mugę.

J. Garlos nuotr.

Karibų salas. Dr. Romualdas Kašuba sėkmingai vadovauja Clevelando Valstybiniame Universiteto Inžinerijos skyriuje.

• Clevelando Ateitininkų šeimos — pavasario šventė prasidės dail. M. Nasvyčio meno parodos atidarymu š. m. balandžio mėn. 26 d. Po to seks koncertas. Programą išpildys sol. Vaclovas Verikaitis iš Toronto ir K. ir I. Kuprevičiūtės DMNP parapijos salėj.

Po koncerto vaišės ir šokiai, grojant populiariai R. Strimaičio kapelai.

Balandžio mėn. 27 d. pamaldos DMNP bažnyčioj 10 val. Oficialioji dalis 11:30 val. salėj. Visi Clevelando lietuviai kviečiami dalyvauti šioje šventėje abi dienas.

• Registracija mokinių į vaikų darželį viešose mokyklose vyksta nuo balandžio 1 iki 30 d.

Visi vaikai 5 metų amž. registruojami balandžio 1—30 d. savo apylinkės mokykloje nuo 9 val. ryto iki 3:30 val. p. p. Tėvai turi atsivežti vaiko gimimo metrikus ir sveikatos pažymėjimą. Dėl smulkesnių infor-

macijų kreiptis į savo apylinkės mokyklą.

PATIKSLINIMAS

"Dirvos" kovo 13 d. numeryje atspausdinta žinutė apie a. a. Emilijos Steponienės laidotuves, kurioje suminėti keturi kalbėtojai, bet praleistas penktas — Balys Gaidžiūnas, kuris atsisveikino su velione draugų vardu.

Mes velionės draugai jaučiame, kad tuo buvo padaryta velionės atminimui skriauda ir maloniai prašome paskelbti šį laišką "Dirvoje", kad tuo būdu skriauda būtų atitaisyta.

Velionės draugų vardu
Bronius Snarskis

• PERKANT IR PARDUODANT NAMUS prašome kreiptis į ČIPKUS REALTY. 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 913-0910.

• Reikalinga kompanjonė vyresnio amžiaus moteriai, Highland Hts. apylinkėje. Sekmadieniais ir galinti vairuoti. Skambinti telef. 442-4376 ir po 4 val. p. p. 731-5204.

DIRVA

• Vincas Natkevičius, Vasario 16 gimnazijos direktorius, išbuves šiose pareigose nuo 1967 metų, pasitraukė į pensiją.

• Mokytojų studijų savaitės šią vasarą bus Dainavoje rugpjūčio 17-24 ir Kennebunkporte pas tėvus pranciškonus — rugpjūčio 24-31 dienomis. Abiejų dalyviai naudosis JAV LB švietimo tarybos gauta federalinės valdžios parama.

LIETUVIŲ OPEROS SPEKTAKLIAI

Chicago lietuvų operos kolektyvas šių metų sezonui stato dvi operas: Carminą Buraną ir Pajacius.

Spektakliai įvyks š. m. balandžio 19, 20 ir 26 d.d. Marijos auditorijoje.

Dirigentas A. Vasaitis, režisierius D. Hicks, solistai — G. Čapkauskienė, M. Momkienė, C. Kogut, S. Baras, A. Brazis, A. Grigas, P. Gudas, J. Savrimas, L. Stukas ir operos choras. Baletas — 40 šokėjų, choreografija V. Karosaitė ir J. Puodžiūnas.

Bilietus prašoma įsigyti iš anksto Vaznelių prekyboje, 2501 W. 71st St., Chicago, Ill. 60629, telef 312-471-1424.

• Inž. Algirdas Idika, PLIAS — Brazilijos skyriaus pirmininkas, atvyko į JAV ir yra pasiekiamas šiuo adresu: 40 Frontier Lake Drive, Springfield, Ill. 62707, tel.: (217) 546-6203.

BALFO CHICAGOS APSKRITIES SUVAŽIAVIMAS

Kovo 23 d. Vytauto Didžiojo šaulių Rinktinės namuose įvyko BALF Chicago apskrities skyrių atstovų suvažiavimas, kuriame dalyvavo 108 registruoti skyrių atstovai ir nemažas būrys svečių! Suvažiavimą pradėjo Juozas Mackevičius, e. apskr. vald. pirmininko pareigas. Prezidiumą sudarė Kostas Bružas, pirm. ir Emilija Vilimaitė, sekr.

Suvažiavimo posėdis buvo darnus ir pažymėtinas darbingas. Netruko nė dviejų valandų apsvaistyti ir padaryti tarimus 15 punktų darbotvarki. Pagerbti mirusieji BALFo darbuotojai, išklaudyta ir patvirtinta 1979 m. suvažiavimo protokolas ir apskr. valdybos apy s kaitinis pranešimas, aptarti bėgamieji reikalai

Į naują 1980 metų apskrities valdybą išrinkti devyni nariai: Juozas Mackevičius, Gražvyda Giedraitytė, Stasys Vanagūnas, Kostas Repšys, Kazys Rožanskas, Bronius Andriukaitis, Kostas Januška, Jonas Jasaitis ir Aleksas Sereičikas. Į revizijos komisiją perrinkti: Jonas Jokubka, Kazys Povilaitis ir Juozas Skeivys. Šios pavardės sako, kad visi išrinktieji yra įgudę ir nuoširdūs lietuvų šalpos ilgamečiai darbininkai.

Suvažiavimas pareiškė padėką visiems BALF veiklos rėmėjams ir talkininkams,

ypač Lietuvos konsulei Juozei Daužvardienei, F. Zogui, BALF vaju globėjui ir kt. Suvažiavimas atsiveikino su ilgamečiu apskr. valdybos pirmininku Valerijonu Šimkum, pareiškdamas jam padėką. mv

• Chicago Lietuvos Taryba šaukia metinę darbo konferenciją š. m. balandžio mėn. 13 d., 3 val. p. p. Lietuvos šaulių S-gos Namuose, 2417 W. 43rd St.

Lietuvių organizacijos ir visuomenė kviečiamos gausiai joje dalyvauti.

AR REIKIA LIETUVIŠKŲ DOVANŲ?

Tuo atveju Jums idealiausias vadovas — mūsų didelio formato, 72 psl. spalvotas LIETUVIŠKŲ REIKMENŲ KATALOGAS.

Jame rasite netoli 1,000 (taip, tūkstančio!), įvairiausių suvenyrų, gintaro, aukso, sidabro, alavo, krištolo, odos, keramikos ir kt. išdirbinių (žiedų, karolių, auskarų, sagėlių, diržų, albumų, vazų, puodų ir t.t.) puošniais lietuviškais motyvais, margų audeklų (tautinių drabužių, juostų, takelių), medžio drožinių, lietuviškais simboliais antspauduotų žiurštų, krepšių, lietsargių, marškinėlių ir kt., rašomųjų mašinėlių lietuvišku šriftu, knygų, plokštelių, magnetofono juostelių, net lietuviško maisto delikatesų ir milžinišką daugybę kitų retų gėrybių, surinktų iš viso laisvojo pasaulio lietuvių dirbėjų, mėtininkų, leidėjų ir kitų lietuviškų reikmenų kūrėjų.

Šį katalogą galima užsisakyti, prisiuntus \$2.00 (arba \$3.00, jei norima jį gauti greitu pirmosios klasės paštu) sekančiu adresu: Baltic Associates, Ltd., P. O. Box 8248, Boston, Ma. 02114.

OFFSET LITHO dot etchers. Experienced lithoartists for new hi quality laboratory type facility. Many benefits including 4 day work week. 516-921-5600. (10-15)

WANTED EXPERIENCED FURNITURE REFINISHERS

A large Furniture Co. requires a finisher for its warehouse operations. The applicant should be competent in all phases of restoration and touch up and be experienced with various furniture finishes. This is a permanent inside position with paid vacations, medical insurance and other benefits. Call Mr. TYLER at 216-341-3201. J. L. GOODMAN FURNITURE CO. 3201 HARVARD AVE. CLEVELAND, OHIO (9-15)

Gražina Aleksandravičienė, Sofija Alienė ir Irena Petkaitienė nuolatines muz. Petkaičio talkininkės. J. Šimausko nuotr.

HARTFORD

NAUJA RAMOVĖNŲ VALDYBA

Vasario 4 Hartforde, Ct. metiniame ramovėnų susirinkime išrinkta nauja skyriaus valdyba, kuri pasiskirstė pareigomis sekančiais: Petras Simanuskas pirmininku, Pranas Stankus vice pirmininku, Vytautas Petravičius izdininku ir Adolfas Maslauskas sekretorium.

Vasario 18 d. valdybos posėdyje aptarta šių metų ateities veikla. Pirmoje eilėje aptarė pereitų metų valdybos numatytą tradicinį ramovėnų pavasario rengimą-balių. Balius įvyks Atvelykio šeštadienį, balandžio 12 d. 7:30 val. vak. Lietuvos Amerikos Piliėčių klubo salėje, 227 Lawrence St., Hartforde. Gros geras, Naujų Metų sutikime išmėgintas, orkestras. Progra-

ma išpildys Hartfordo tautinių šokių grupė "Berželis", vadovaujamas Dzikienės.

Atsilankusieji, skaniai užkandžiaudami, galės nuotaikingai praleisti laiką. (am)

GENERAL FACTORY OPENINGS

(Immediate)
Exceptional opportunities with a growing, well-established Lake County equipment manufacturer in a full air conditioned facility. Promotion and expansion have contributed to the following openings which include an excellent base salary and complete benefit package.

SET-UP "A" (2)

(Days and Nights). Requires working knowledge of machinery of simple parts to set-up production equipment.

MAINTENANCE "A"

(Days)
Must be able to do electrical work, knowledge of pneumatic and hydraulic circuitry with general exposure to plumbing, carpentry and welding.

TOOL & DIE MAKER

Approved apprenticeship and/or journeyman experience required to sketch and build complicated tools, dies, jigs, fixtures and special equipment.

APPLY IN PERSON

Employee Relations Dept. Between 1:30 p.m. or 1:30 p.m. or phone 951-2600, Ext. 268.
CURTIS INDUSTRIES
A CONGOLEUM COMPANY
34999 Curtis Bldg., Eastlake, Ohio 44094
Equal Opportunity Employer M/F (13-14)

Brangiai

A. A.

EMILIJAI STEPONIENEI

mirus, jos vyrui BALIUI ir artimiesiems reikiame nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdimė

Aldonas ir Juozas
Augustinavičiai

A. A.

PRANEI GLOBICH-GLEMŽAITEI

mirus, jos sesutei ELENAI STAŠIENEI gilią užuojautą reiškia ir kartu liūdi

ALT S-gos Detroito Skyriaus
Valdyba

IMMEDIATE OPENINGS FOR EXPERIENCED INDIVIDUALS IN FOLLOWING POSITIONS:

MECHANICS
PAINTERS — ALUMINUM & YACHT
ALUMINUM SHIPFITTERS
WELDERS — ALUMINUM & STEEL
ELECTRICIANS

Interviews — Hours 9 a.m. to 3 p.m.

LANTANA BOATYARD, INC.
808 North Dixie Highway, Lantana, Fla. 33462
305-585-9311

An Equal Opportunity Employer (14-15)

IMMEDIATE OPENING FOR SILK SCREEN SIGN AND DECAL MANUFACTURING SUPERINTENDENT

We are in need of a superintendent, thoroughly familiar with all phases of sign and fine decal processes, including art, layout and camera work thru general management responsibilities.

This is a Michigan Civil Service position and is located in Jackson, Michigan. Excellent fringe and retirement benefits.

Salary range \$17,956 to \$21,589/yr.

Send complete personal and work history. Letter must be post marked not later than April 3, 1980.

MINORITIES ARE ENCOURAGED TO APPLY

MICHIGAN STATE INDUSTRIES
3222 SOUTH LOGAN
LANSING, MICHIGAN 48913

(14-22)